вересень 2003
September 2003

ПРОМІНЬ
Promin

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXXIII ВЕРЕСЕНЬ Ч. 8
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць.
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія:
Соня Бейзик
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щерблюк
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@primus.ca

PROMIN

published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXXIII SEPTEMBER No. 8

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Sonja Bejzyk
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
Telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00

The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ
CONTENTS

1 Редакційна ..... Editorial
2 Рік Родини ..... Year of the Family
4 Рекомендації для навчання в школах .. Recmmendations for teaching in schools
5 Початки танцю ..... The Beginnings of Dance
18 Духовість ..... Spirituality
13 Життя і Культура ..... Life and Culture
16 Вісті з централі ..... News from the National Office
16 Крайовий Зїзд СУС ..... National USRL Convention
24 Нашим Дітям ..... For our Children
26 Громадська Хроніка ..... Community Events
30 Квіти незабутнім ..... In Memoriam

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

Front cover: Sonja Bejzyk and Zenovia Sakowska: photo by Ben Slusarchuk

Обкладинка:
Соня Бейзик і
Зеновія Саковська:
Фото - Бен Слюсарчук

Союзу Українок Канади / Ukrainian Women's Association of Canada

National Office
9 St. John's Avenue ,
Winnipeg MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-582-5241

Editorial
Редакційна

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!
GLORY TO JESUS CHRIST!

The past six years have passed quickly. I recall, that it was about this time of the year when, as outgoing national UWAC president, I met Sonja Bejzyk the newly elected UWAC national president at the Hamilton airport. The visit to Hamilton was her first step into a new chapter of her longtime commitment to our community.

Sonja came to meet with the outgoing executive, providing us with the opportunity to review the activities of the period following the national convention, and provide an update on current issues, thus orchestrating a smooth transition to the new UWAC national executive in Winnipeg.

There was great nostalgia as we shared our many experiences with Sonja. We felt a sense of humble accomplishment at the conclusion of our term of office. Vital to all of this is that while carrying out our mandate we developed a lifelong comaraderie founded on common interests and goals.

As Sonja began her new journey, I completed mine as national UWAC president and was in a position to embark on new or renewed activities, as there is always a need for volunteers within the community. I was able to reinvest more time into some of the interests that I suspended during my tenure as national president. I once again took on responsibilities within the Hamilton Municipality, the National Council of Women of Canada, the Consistory Board of the Ukrainian Orthodox Church of Canada and the Ukrainian Canadian Congress.

My tenure as National UWAC president together with the above involvements have enriched my experience as Editor-in-Chief of Promin, providing many more sources upon which to draw.

As I have, so will Sonja carry on with some of her other interests, such as the St. Andrew's College Board, Trident Press Board, National UCC and others, and will undoubtedly take on new ones. She has already accepted a most challenging position as Chair of the Board of Directors of Trident Press (Ukrainian Voice).

We congratulate Sonja as she takes on this important position and are confident that she will excel in this new venture. Sonja's leadership skills and her caring approach to all tasks will serve her well in this and every other endeavour.

We are indebted to Sonja for all her efforts these past six years and wish her continued good health and much success in all her ventures.

As editors of Promin, Oksana and I are grateful to Sonja and the national executive in Winnipeg for their constant support and interest.

I am confident that the newly elected National Executive under the leadership of Zenovia Sakowska will do their utmost to carry on the efforts of those who came before them, while introducing new programs and projects.

The one mainstay of our association is that our aims and objectives remain constant. It is only our methods of implementing these that we must continually revisit and revise as required.

We trust the new executive will take up the challenge and we look forward to working with them. Let us continue to do our utmost to assure a strong and vibrant Association, that will assist Ukrainian Orthodox women in meeting the many challenges confronting us, as we face the uncertainties of this new century.

In all of our efforts we need always to be mindful of the inspiring words of our poetess Lesya Ukrainka:

"Sown and done long ago
Not yesterday or today . . .
Time to undertake
another sowing
And to await another
harvest".

Висловлюємо велике признання уступаючій крайовій голові СУК Соні Бейзик за шість років розсудливого і розумного проводу. Бажаємо їй кріпкого здоров'я та янайкращих успіхів в нових ділянках які чекають на її участь.

Рівнож бажємо новообраній крайовій голові СУК Зеновії Саковскій добрих успіхів та всього найкращого перебераючи провід нашої організації.

Праця нової екзекутиви напевно увінчається належним успіхом коли буде провадитися з вирозумінням, співпрацею та взаїмною пошаною і любов'ю, підкріпленні словами Лесі Українки:

„Посіяне і зроблене давно
Не вчора й не сьогодні . . .
Час братися до іншої сівби
І ждати нових жнив".

Щасти нам усім Боже!

Ярися Сушко

Рік Родини

У цьому році, при нагоді громадських конференцій та конгресів, ми повинні розглянути і продискутувати завдання і проблеми співпраці виховників - носіїв виховної системи та їхні реальні можливості. Часто пишемо-говоримо, що складовою і основною частиною нашої спільноти є родина - батьки і діти. Надзвичайно важливим питанням сьогодення є виховання нашого нового покоління. Виховна праця натрапляє на небувалі труднощі, тому сьогодні вимагає негайних та ясних напр'ямних. Не забуваймо, що світогляд української родини в діяспорі формувався у різних країнах нашого поселення. Діяспорна українська родина - це друге, третє, чи четверте покоління вихователів і вихованців українських поселенців у різних країнах світу. Вони відчувають потребу мати почуття тяглости спадщини, хоч трохи зміненої, яку вони успадкували від батьків. Це плекання мови, нашого обряду, традицій, звичаїв та інших засобів української культури. Саме це вирощує свідомість і розвиває українську духовість. У цій праці має проявлятися щирість наших зусиль і вияв вірности до коренів роду. Приміром, наші родини в Північній Америці - у США і Канаді. В душі вони українці і творять українське середовище, будують життєдайний зміст, скріплюють родинні стосунки, творять самопошану одні до других, дарують доброзичливість, мужність та щиру любов. Така родина старається подолати всі перешкоди на шляху свого життя.

Однак, підставою успіху виховної дії української родини в Канаді є приналежність до української церкви, української школи, молодіжних організацій - саме там будується зв'язок з українською громадою. Дані виховні інституції мають змогу підказати батькам та разом виховувати творчих людей, формувати та виробляти життєві вміння, пов'язані з українською спадщиною, і так спричинитися до закріплення української ідентичності. Сьогодні технольогічна цивілізація також має цікаві виховні ресури для виховної праці з молоддю, де можна її вивінувати українським змістом. А це надзвичайно важливе і актуальне питання. Тут повина відіграти ролю методика і зразки праці, які позбавлять комплексів меншевартісних почувань у дітвори. Зрозуміння сьогоднішньої потреби - це є лпбов у праці з дітворою, яка проявить сильний стимул виховної дії та збудує реальний престиж на краще майбутнє.

Також, треба мати на увазі питання християнського виховання. Дуже важно є взаємодопомога в реалізації цікавих виховних проектів. У рамцях цієї праці є великий досвід нашої церкви - організоване служіння українській спільноті. Тому, участь родини в мирянському житті потрібно посилити активністю. Нам треба знань нашої віри - обрядовости, щоб плекати атмосферу релігійно-національної духовости у родинному житті.

Пам'ятаймо, що наша церква стійко вистояла нелегкі часи у боротьбі за нашу віру, обряд і традицію. Ця безмежна любов і вірність багатьох провідників нашого релігійного життя подарували нам зв'язок між людьми. Звідси родина виносить почуття обов'язку, терпеливості, жертвенності і вирозуміння, що є духовою поживою. І так природньо виростає тепла родинна атмосфера, де завжди є належне зрозуміння родичів до заходів, які посідають виховний зміст у зростанні релігійно-національного покоління.

Роля української школи у родині

Це питання є основне, коли розглянемо справу збереження ідентичності у молодшого покоління. Жертвенною працею української родини та ідейних учителів діє сьогодні українське шкільництво. Цей процес праці проходить у обставинах етнічности різних культур. Завдання не є просте - це мозольна праця батьків і учителів, піднесення почувань

вартостей, де скріплюється сила релігійно-національної свідомости. У творчій педагогічній праці також передають дітям джерело сили нашої спадщини і будують любов до коренів родових дерев. Організована українська громада мусить доложити всіх старань, щоб діти наших родин були учнями української рідної школи. Таким чином, допоможемо розвиткові української культури в діяспорі у всій її багатогранності - а це є ознака національної приналежності. Наприклад, це є матуральні зустрічі, які роками відбуваються у Торонто. Там ми мали нагоду переконатися, що виростає молоде покоління провідників української громади та канадської спільноти.

Приналежність дітей до молодіжних організацій є конечною. Знаємо, що ті організації засновано на суспільно-українському грунті. Маємо безліч прикладів, де вони через свої програми праці дарують нашій молоді здоровий стимул для їх самовдосконалення, уживають чудових сучасних виховних засобів, побудованих на нашій історичній культурі. Їх мета - це виховання свідомих, чесних громадян, провідників українського суспільства. Розвиток молодіжних організацій у діяспорі - це є універсальна співдружність, де зростає повновартісна людина. Також, молодь має нагоду знайомитися з життям нашої громади. Сьогодні ми маємо провідників української громади - людей, які у своїх спроможностях служать українській громаді. Саме вони є вихованцями молодіжних організацій.

Виховна координація - це питання співпраці батьків з виховними інституціями: церквою, українською школою і молодіжними організаціями. Ця взаємодопомога зв'язку між ними мусить бути настільки міцною, що буде виявом самобутності високої духовосту молодго покоління. Сьогоднішня праця координації виховних дій не може бути односторонньою, вона має являтися спільним ділом, щоб скріпити розв'язку виховних завдань. Так ми допоможем українській родині пройти щасливо понад всі кризи буденного життя та виховати християнську національно-свідому людину.

Віримо, що вихователі у цьому році будуть носіями віри, надії, любови та творчої праці цікавих виховних проектів.

Щасти всім, Боже, у тих важних завданнях!

Бабуня І. В.

The Family in Scripture

But from everlasting to everlasting the Lord's love is with those who fear him and his righteousness with their children's children -- with those who keep his covenant and remember to obey his precepts.
(Psalms 103:17-18)

Honour your father and your mother, that your days may be prolonged in the land which the Lord your God gives you.
(Exodus 20:12)

In you all the families of the earth shall be blessed.
(Genesis 12:3)

Teach children how they should live, and they will remember it all their life.
(Proverbs 22:6)

By faith Noah, when warned about things not yet seen, in holy fear built an ark to save his family.
(Hebrews 11:7)

Only be careful, and watch yourselves closely so that you do not forget the things your eyes have seen or let them slip from your heart as long as you live. Teach them to your children and to their children after them.
(Deuteronomy 4:9)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАВЧАННЯ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ

Українські школи в Америці виконують важливу ролю у вихованні учнів, формуванні в них любові до рідного краю їхніх батьків, дідів і прадідів, історичноюї пам'яти, духовности, Адже все, що закладається учням у період навчання і виховання в школі, визначає в подальшому успіх процесу формування особистого, її світогляду і загального розвитку. Корифеї педагогіки вважали, що школа це - колиска народу. Її найвище покликання - з покоління в покоління відтворювати народ, нацією виховувати молодь у дусі вірности ідейним, моральним і трудовим традиціям батьків, дідів.

З перших днів перебування в школі потрібно вводити дітей у чарівний світ культурно-історичних надбань рідного народу. Глибоке засвоєння рідної культури, історії як цілісности духовного життя народу - одна з найголовніших умов формування активно-творчої особистости.

Кожен учитель, з яким би клясом він не працював і який би предмет не викладав, завжди є перш за все вихователем. Тому оволодівання майстерністю виховання, формування, формами і методами його організації - одне з найважливіших завдань педагога. Від цього залежить його успіх, задоволення своєю працею і те, які відносини складуються у нього з вихованцями.

Завданням українських шкіл в Америці - це заповнити всі години навчально-виховного процесу змістом який би відображав історію, мистецтво, культуру нашої незалежної України.

Головний компонент змісту освіти має включати знання рідної мови й літератури, історію свого народу, його традиції, звичаї, ідеали, витоки і особливости рідної культури, усної народної творчости, знання про суспільний і державний устрій сучасної України, її міжнародне становище, населення, природні умови і ресурси, науку та побут.

Провідне значення має активність, його бажання вдосконалювати себе, прагнення зберігати і розвивати традиції рідного народу, єдність слова і діла, поглядів і вчинків, моралі та поведінки.

Дослідження свідчать, що однією з найпоширеніших форм роботи з дітьми є бесіда. Вона використовується як метод для з'ясування незрозумілого і може бути індивідуальна і групова.

Як же методично можна провести бесіду зі школярами?

Перш за все, вчителю слід пам'ятати ряд правил і вимог, зокрема: сядьте на одному рівні з дітьми, так, щоб їм було зручно з Вами розмовляти; говоріть спокійним голосом. Приємний голос виробляє заспокійливу дію. Повторюйте те, що говорять діти і виправляйте їх; заохочуйте висловлювання дітьми власних ідей та почутів; використовуйте навідні питання, такі як, напруклад: як? що? чому? коли? Уникайте запитань, які вимагають відповіді „так" чи „ні", знайдіть час для собистої бесіди з кожною дитиною.

Ведучий бесіди (вчитель) має:

а) знати проблему, яка виноситься на бесіду, склад учнів, їх індивідуально-типологічні особливості, літературу, теми, методику проведення бесіди;

б) вміти включати учнів у бесіду, вправляти нею, не відходити від головного, поглиблювати проблему, слухати виступаючих, аналізувати, узагальнювати, робити висновки;

в) мати свою точку зору, натреновану пам'ять, авторитет, педагогічний такт.

Структура бесіди може бути такою:

Вступне слово вчителя: розкриття теми і мети;
Розвиток бесіди;
Запитння;
Висловлювання: усні, графічні;
Підведення підсумків;
Поради, Рекомендації.

Основою народознавчої роботи має стати систематизація та поглиблення знань з історії матеріяльних, духовних і культурних надбань українського народу.

Необхідно домогтися, щоб школярі усвідомили правильні поняття про культуру, побут, звичаї, традиції та обряди українського народу і водночас навчилися шанобливо ставитися до духовних цінностей інших народів.

Рідна Школа, травень 2003
Валентина Каплун
Школа Українознавства в м.
Джерзі Сіті, Н. Дж.

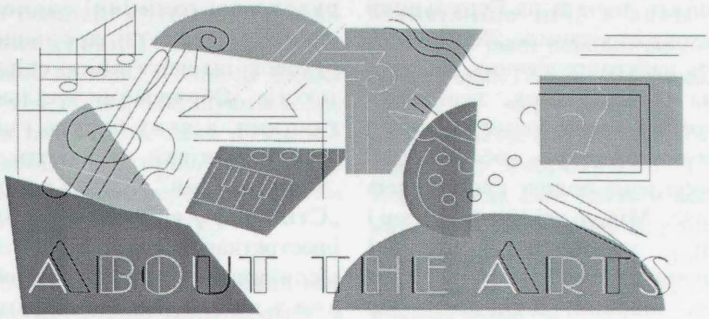

Початки танцю

З дослідів над творенням і розвитком людської мови виходить, що заки ще людина вміла виявити словом свою думку і духовий стан, коли її мовний словник обмежувався лиш до мовоподібних вигуків -- вона висказувала свої почуття, настрої і бажання рухами тіла і мімікою обличчя. Вони теж були засобом магічної комунікації між людиною і силами природи, від яких залежали умови щоденного життя. В таємний зв'язок зі сонцем, землею, водою і місяцем, що був мірилом часу, здавен-давна входила передусім жінка. Вона ж бо була відповідальна за здоров'я і життя родини, зберігаючи її збиранням і перетворюванням земних плодів. Жінка, яка взагалі мала передову ролю у процесі розвитку людського суспільства, яка перша клала основу під будову родини, була теж творцем перших культових понять і форм почитання надприродних сил. З них найстаріше божество -- це богиня-мати, джерело життя у всесвіті. У культових церемоніях, що відбувались, головно, при змінах пір року, передусім жінки брали участь. Рухами, які уподібнювали падіння дощу, ріст збіжжя, вітер, громовицю й які виявляли предиспозицію до пантоміми, вони накликували плодовитість, приворожували врожай, просили в богів особливої ласки.

Мімічно-жестові вислови тієї драматизованої, метафізичним духом проникнутої дії з часом охопив ритм і вони дістали обдуману танкову форму. Танець отже, хоч і зродився з інстинкту фізичного самозбереження, був водночас найдавнішим виявом чуттєвого життя пралюдини і діяв у чисто духовій сфері. У своїй початковій стадії він відбувався без супроводу музики і співу, а правило ним тільки відчуття внутрішнього ритму танцюючих. Одначе впродовж багатьох тисячоліть його первісний сакральний характер затирався, форми вироджувалися, танець переходив часи знецінення і цілковитого усунення з місць культових відправ.

Обрядовий танець

Архаїчні залишки дохристиянської доби змішалися згодом з християнськими обрядами і пов'язались з церковним календарем. В обрядових церемоніях, властиво, танець не має основного значення, це більшістю хороводові ігри, в яких рухами інтерпретують текст супровідної пісні. В них органічно зі собою об'єднані слово, музука і хореографія. Найбільше місця мають хороводи у **весняному обрядовому циклю**, в часі між Благовіщенням і Великоднем. Їх виводять дівчата переважно серед вільної природи, а колись у давнині виводили веснянки на цвинтарі біля церкви. Тоді вони мали зв'язок з поминками і тризною на гробах. А все ж їх характер завжди був погідний і позначений народним гумором. В піснях дівчата співають про сонце, весну, пробудження природи, дівочу любов і весілля, при чому часто вводять в ігри віночки і т.п. До сьогодні відомі по селах старовинні гагілки як прим. „Кривий танець", „Подоляночка", „Перепіла", „Ягіл-ягілочка", „Вербова дощечка". Зчасом веснянки-гагілки збагачувались новими темами. Деякі з них в дусі ранньокнязівської доби виявляли вже сліди приналежності до пісень і танців весільного обряду напр. „Встаньте бояри, коники посідлайте", „Королевич конем грає, під царський двір підїжджає". В часах панщини нарід створив нові гагілки, здебільша з актуально-соціяльною тематикою, прим. „Бондарівна", „Зельман" та інші. У загальному веснянки-гагілки -- це більшістю дівочі хороводні ігри, їх характер лірич-ний, рухи м'які, спокійні.

На початку літа, коли природа досягає вершка розквіту, у ніч під **Івана Купала**, що поєднується з дохристиянським святом Русалій, молодь виводить у лісі або над річкою обрядові ігри хороводного характеру. Сьогодні вже майже перевівся звичай русальних святкувань, які, за словами літописця, були в давнині „розгульним бісовським

плясанням" під супровід бубнів, гуслів, сопілок та цимбалів. Його місце зайняв купальний обряд, що й далі задержує віру народу у надприродний фантастичний світ і його зв'язок з людиною. За народнім віруванням померлі неприродною смертю дівчата, нехрещені діти-потирчата, потопільниці замінились у русалки і мавки. Вони зимою живуть у ріці і тільки у Петрівку виходять з води і ціле літо проводять на суходолі. Тоді вони мають добрий або поганий вплив на урожай в полі і на людську, частіше дівочу долю. Дівчата в часі купальних ігор переодягаються за русалки, кладуть на голови вінки, перев'язуються перевеслом з трави, перескакують через вогонь, ніби віддаючись „Купалові", та кидають на воду вінки. Усе те роблять для привороження собі любові, свадьби та фізичної плодовитості. На периферіях України: Поліссю, Лемківщині, Закарпатті у деяких селах ще й досі заховався дохристиянський звичай, в якому дівчата на Купала ставлять ляльку-опудало, т. зв. Марену або Кострубоньку, називають її теж Ладо або Ярило, співаючи танцюють кругом неї і вкінці кидають у воду. В навечерія св. Юрія виводять дівчата на Гуцульщині обрядову ігру-танець „Лелі", вибирають найкращу дівчину, кладуть їй на голову вінок, танцюють кругом неї, а вона роздає їм квіти, з яких вони плетуть собі віночки. Це ніби вона подруг своїх долею наділяє. Майже усі дівочі весняні і літні хороводи сповнені матрумоніяльним бажанням. Хоча Ладо, Марена, Купало -- це персоніфікації пристрасті і любові, у русальному і купальному ритуалі немає нічого вульгарного, рознузданого, навпаки, ті ігри опоетизовані і все сповите таємною містерією.

Пізне літо і рання осінь позначені в народному календарі **обжинковими і косарськими обрядами**. В обжинкових переважно беруть участь жінки і співаючи відповідні пісні, виводять часом хороводи та ігри. Після церемонії між господарем і женцями та обрядової гостини дівчата, а деколи теж і хлопці, танцюють на подвір'ю. Одначе ті танці є властиво хороводним драматизуванням пісенного змісту, пов'язаного з хліборобським значенням жнив. Обжинки вокальними і руховими мотивами, спокійним ліричним настроєм є дуже схожі на веснянки і весільний обряд. В косарських обрядах беруть участь виключно мужчини.

У весільному обряді є ще свої окремі традиційно-ритуальні танці, які в дечому нагадують давні похоронні. Хоча дівчата у всіх майже обрядах, в яких самі беруть провідну участь, приворожують собі кохання і свадьбу, то у співах і хороводах весільного обряду вони оплакують втрату своєї подруги, яка виходить заміж і нарівні з рідною вважають її за померлу. Весільний похід в супроводі музики і хорального співу вправді виявляє рухово-пантомімічні елементи, одначе у своїй сутті не є танцем, а руховою інтерпретацією співаних текстів. Обрядовими весільними танцями, в яких беруть участь передусім жінки, називають такі: „Подушковий", „Кочерга", „Стільчик", які мають мімічно-ілюстративний характер. І тільки після весільного прийняття-обіду, вже у дещо веселішому настрою весільні гості танцюють типово льокальні народні танці, або загально відомі як „Коломийка", „Козачок", „Гопак" та інші.

Похоронні танці характером схожі на обрядові весільні і вони досі заховалися ще в деяких мало доступних закутках карпатської верховини. Це залишки давнього поганського культу, в якому танець мав ритуальне значення. Він був широко відомий в старовинному Египті і в цілому егейському культурному крузі і звідти, мабуть, посередньо дістався в Україну. Похоронні танці виводять жінки і чоловіки окремо. Жіночий танець до співу-голосіння звичайно в гурті, його

рухи повільні з увагою до різнородних кроків і жестів, в тому головно долонь. Точно не відома ціль тих танців, здогадуються, що ними відганяли злих духів від небіжчика, можливо, теж хотіли захистити себе перед поворотом його душі з „того світу".

Найбільш різнородні обряди має **різдвяно-новорічний період**, в якому танець, буває, має теж своє місце. В ньому більшістю беруть участь хлопці-колядники, часом з ними теж дівчата. Вони співаючи, виводять коло-кругляк у хаті або на подвір'ю, танцюють дрібною ходою вліво і вправо, а потім назадгузь вужиком відходять. Тим вони ніби лишають щастя в хаті. Цей танець, що його танцюють теж і поза Різдвом, є дещо подібний до гуцульського аркана. У старовинних колядках, що відбивають княжі часи і згадують про князя, воєнні походи, згадують теж танець „коло вогню ходить широкий танець, а в танці ходить князенко, Іванко, на головці сокола носить, а в правій ручечці коника водить".

Маланчина ніч, з якою теж пов'язані різні народні вірування перед Новим Роком, розпочинає час забав, в яких молодь радо переодягається за ведмедя, жида, діда, бабу, смерть і т. п. Після Йорданських свят йдуть **м'ясниці-карнавал**, що виповнений вщерть різнородними танцями. Вони не мають обрядового значення і є виключно розвагові.

Танець в українських народних обрядах такий давний як і самі обряди. Його найстаршою формою є **хоровід**, що розвивається із замкнутого кола. Воно розбивається на два або й більше кругів, тоді один іде в ліву сторону і учасники звернені обличчям до середини, другий в праву сторону і в ньому обличчя звернені назовні. Хороводи побудовані на танцювальних ритмах і складаються з ходи, бігу, зміни місць, переходів під лук рамен партнерів і т. п. В хороводах виразні драматичні елементи, їх рухи звичайно підпорядковані сталій схемі танцю, але бувають теж імпровізовані, залежно від танкової фантазії провідника. Хороводи виводять під супровід антифонного співу, рідше до музуки. Їх танцювальна техніка бідніша за народні танці, зате їх зміст багатший. Зарисам обрядових і старовинних українських танців присвячено мало уваги і тільки найдавніші згадки про них збереглися в літописах і літературних пам'ятках княжих часів XI ст. Проте порівнюючий фолкльорний матеріял інших народів дає деякі допоміжні вказівки для його досліджування.

<Українська жінка в хореографії>,
Автор, Марія Пастернакова.
Видання СУК 1963

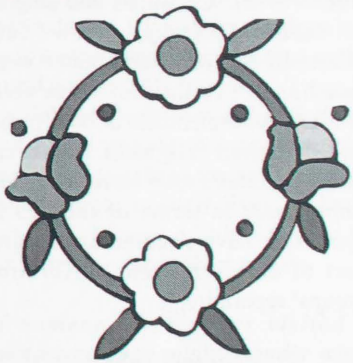

Ukrainian Folk Dance

Ukrainian folk dance today is a highly stylized art form. Archeological findings indicate that it originated more than 5,000 years ago. Most contemporary writers suggest that the earliest dances of the Eastern Slavs depicted man's struggle for survival, and important events of the life cycle, such as birth and death. A. Humeniuk, one of the foremost authorities on Ukrainian folk dance, maintains that of the earliest dance forms, only those which included vocal accompaniment have survived to the present. Ukrainian folk dance has evolved through pagan and Christian times, from its place in the everyday collective life of the people to the present highly stylized art form of the stage.

This historical overview is based on Humeniuk's classification of Ukrainian folk dance, which categorizes dances into three genres: 1) *obriadovi tanky*; 2) *pobutovi tanky*; and 3) *siuzhetni tanky*. Even though these categories subsume all Ukrainian folk dances, it is important to note that within each of these, stylistically the dances may differ from one region of Ukraine to another. These differences are due to many factors, the most important of which are social, economic and cultural influences of neighbouring societies; type of musical accompaniment, and the nature of wearing apparel.

Obriadovi Tanky

Obriadovi tanky are ceremonial or ritual dances. The *khorovody* (singing dance games), also known as *vesnianky* and *hahilky*, belong to this genre. According to Humeniuk, the *khorovody* are the oldest art form of Ukrainian folk dance about which anything definitive can be said. The majority were performed in a circular form associated with *Dazhboh* - ancient Slavic sun god. The moon,

wind, rain and fire also were part of the oldest cult which formed the theme for one group of *khorovody.*

Although Christianity became the official state religion of Ukraine (Kievan Rus) in 988 A.D., it was not accepted by the masses for some time. The people preserved elements of their pagan culture in their celebration of holidays connected with religion; with village, farm and household work; and with seasonal changes during the calendar year. These celebrations included welcoming of spring *(vesnianky);* Easter; commemoration of summer *(kupalski tanky);* harvest time *(obzhynky);* wedding cycle; evening gatherings *(vechornytsi);* Christmas and singing of carols *(koliady);* New Year *(Malanka or Koza);* and butter week *(masliana).* To this day these celebrations show elements of both pagan and Christian religions. In recent times the *khorovody* have lost their importance in terms of the yearly cycle and have become an integral part of children's and performing groups' repertoire.

Pobutovi Tanky

Dances of the second genre - *pobutovi tanky* - pertain to the folkways and customs of the people. They depict characteristics typical of Ukrainians, such as love of freedom, dexterity, courage, inventiveness, wittiness, and unrestrained happiness. These dances are rooted in the *khorovody* and like them, initially had vocal accompaniment. An instrumental part was added and now for the most part dances of this genre are performed only to instrumental accompaniment.

The *Metelytsia* (Snowstorm) is performed with lively changing figures and movements. This mixed dance in its various forms is known throughout Ukraine.

Hopak (title from *hopaty* - to hop, jump, leap) is basically an improvisational dance, featuring physical strength of the male dancers in leaps and *prysiadky* (squatting steps), while the female dancers do various flirtatious steps. The melody is often varied to suit the individuality of each dancer's part. Reflecting its origins in the Kozak era, the *Hopak* as a solo dance is performed only by men. Otherwise, it may be a mixed dance.

The *Kozachok* originates from the folk drama, *Vertep*, performed in the sixteenth and seventeenth centuries. This drama was staged in two sections, the first depcting Christ's birth, the second highlighting a *Kozak-Zaporozhets* who played the *bandura*, sang, and performed dances (now called *kozachky*). Differing from the *Hopak*, the entire dance is performed to quick, lively music, occasionally with a slow, lyrical introduction further emphasizing the fast section when it appears. Seldom is improvisation used.

Siuzhetni Tanky

The third genre - the *siuzhetni tanky* (topical dances) - historically appears later, and parallel to the first two genres, having adapted ritual based on the *khorovody* texts and compositional elements of both genres. The dance title and melody dictate the basic content, e.g. *Lisoruby* (Woodcutters).

Topical dances have the same titles as thematically equivalent *khorovody*. In the *khorovid Shevchyk* (Shoemaker), the dancers depict the work of the shoemaker in detail. However, in the topical dance *Shevchyky* (Shoemakers), only those particular moments of the work process are chosen which are best and most easily depicted through dance, e.g., the preparation of the shoemaker's thread, and the process of sewing and preserving the leather. As can be seen, the thematic material of both genres is the same, as illustrated in *Shevchyk-Shevchyky,* in the first genre told in the text and re-enacted, and in the third genre depicted only through choreography. The text in the majority of topical dances has been deleted. Some have retained isolated verses, short sentences, or several words used to portray the choreographic meaning or to suggest a change in dance figure; e.g., in *Arkan*, the leader shouts *"Hey, do kola"* ("Hey, into a circle") and the dancers form a circle.

These dances vary the greatest thematically. They depict:

(a) work - *Kovali* (Blacksmiths); *Lisoruby* (Woodcutters).
(b) national heroism - *Arkan* and *Opryshky* (highwaymen and peasant rebels of the Carpathian Mountains).
(c) folkways and customs of the people - *Kateryna; Kokhanochka; Horlytsia* (relating to courtship).
(d) nature, and productive tools/implements in action - *Ziron'ka* (Star); *Viz* (Wagon).
(e) birds and animals - *Husak* (Gander); *Kozlyk* (Goat); *Bychok* (Steer).

From Ukrainian Canadiana
Published by the UWAC, Edmonton, Alberta, 1976

Spirituality

An Interview with Mother Christophora, Abbess of Holy Transfiguration Monastery

Ellwood City, Pennsylvania

- by Teva Regule -
Reprinted with permission
This interview was held on
24 November 1999

First of all, I want to thank you for taking the time for this interview and sharing your thoughts with the readers of the St. Nina Quarterly. You grew up in the Church and for a time worked as a social worker prior to entering the monastery. How did you choose the monastic life?

Mother Christophora: I think the monastic life chose me. God makes a calling. To enter a monastery in the country we live in, the society we live in, the culture we live in, to leave everything behind and come and live like this -- one has to be a little bit "crazy". That is why I think that God has a lot more to do with it than we do. Women have so many opportunities these days in our country. In this time we can do almost anything that we want. With that being true and still choosing the monastic life, it's something a bit different than what we have seen in the history of the Church before now. Let me explain what I mean by that. In some of the European countries or some of the generations before this, women, at a very young age -- sixteen or seventeen -- would have to decide either, "Yes, I am going to get married" -- probably to the boy next door or from the same village -- or, "I don't want to be married. I want to be a monastic." It would have been pretty much that simple. Now, it is one choice out of one hundred to two hundred that we can have. All of the sisters here have come from very different backgrounds. I did grow up in the Church and I was always close to the Church. That makes me unique in this sisterhood. Many sisters -- most -- have come from non-Orthodox backgrounds. So it is still a mystery why I am here or why another sister is here and not anyone else from her peers, her family, or her parish. That is why I think that it is God that does a lot of the choosing and we have to answer the call. He calls us but we have to answer it. For me, it was a natural progression from being in the Church, being raised in the Church, and liking the Church all my life. I never left it, although many people leave and hopefully come back. I did not have that experience. I just wanted more of it. Even though I was working professionally, I would have liked to work full time in the Church, but there wasn't opportunity to do that as a woman. Then I discovered that the monastic life really answered my desires. I was able to fulfill my yearnings and serve God in this way.

Are there any similarities between your work as a social worker and the work that you do in the monastery?

Mother Christophora: Many of the things that I learned and did in my profession -- certainly, God has asked me to use them here. That is true of other sisters, also. When we become a monastic, our parents, family, friends may think that the education that they gave us is going to be wasted. But I would say quite the contrary. It is like the parable of the talents in the Gospel. If God gives us some talents and asks us to serve Him, the talents are going to be multiplied in a monastery. I find myself drawing back on the things that I learned in the world and actually use them. I was in the field of alcoholism and addictions, and many people that come to the monastery to talk to me have some of this struggle in their lives, in their families. I know a little bit about it. At least I can direct them to help.

If someone has never visited a monastery, they might wonder what your daily life is like. Would you describe a typical day?

Mother Christophora: It is probably quite like most people's day in the home, except that it is punctuated by prayer -- both formal and private. In our monastery, we start in the morning with a service at 6:30 am. We have matins and hours, and three days a week we also have a Divine Liturgy. So each nun rises before 6:30, depending on her prayer rule and her needs. Some wake up just a short time before 6:30 because they need more rest. Others wake up earlier and do prayers in their room for a longer period of time. We all come to church together. After the service we have some breakfast and then go on to do what we call our obediences, which are things that we are

assigned to. The monastery is a family but also an institution, so there has to be some organization to get everything done. We have a rather large facility with a hundred acres. The building where our nuns live and where our church and our dining room are, is the size of a football field, so it is a lot of work to care for that. In addition we have three guesthouses, flower gardens to tend and grass to mow. Each sister is assigned to be responsible for different areas of our home and for taking care of the guests. Some sisters clean the guesthouses, some answer the phone and the door. Others are cooking. Others are cleaning. Some work in the office or take care of the library. So each sister goes about her work. Because we are a small community of ten sisters, each sister usually works alone. In larger monasteries they would actually have workshops -- fifteen people would be sewing all day. Imagine that. Here it is more likely that one sister is going to be sewing. We come together at noon for our midday meal, our main meal. During that meal there is a spiritual reading, which is customary in monasteries, so that we are thinking about spiritual things. We are feeding our souls as well as our bodies. After lunch all the sisters help to clean up and then go back to work. We can have some quiet time in the afternoon if we need. At 5:00 pm there is ninth hour, vespers, and compline. We finish by 6:30 pm, we have something to eat and spend our evenings in quiet work and prayer. In the summer evenings, the sisters might work in the garden because it is cooler. The sisters retire when they need to and start again the next morning. So when children visit the monastery and we tell them what we do, they are somewhat disappointed -- dishes, vacuum, dust -- things that *they* do. But each thing that we do is in the house of God. We have to remember that it is not just boring work, but that it is an offering of our labours to God and taking care of His house and being stewards of His house. We live here, but many, many other people visit. As a result, we have to keep the monastery in a special condition so when people come they can refresh themselves and find peace, harmony, and order. So in the atmosphere here, they can withdraw from the hassles of their life and be quiet.

You mentioned monasticism in Europe. You had spent some time at Varatec Monastery in Romania, which is a large monastery, approximately four hundred nuns. It is located very close to Agapia, which is another large monastery. How would you compare the monastic experience in Romania to this country?

Mother Christophora: One of the similarities is that an Orthodox nun can go into any Orthodox monastery in the world and feel quite at home very quickly. That is a beautiful thing. In Orthodoxy, it is just one monastic life. So we could travel to any country and feel quite at home. With the Church's liturgical cycle, although the time of vespers might be different, the basic vespers would be the same. Even if we don't understand the language, we would understand where we are in vespers...

The age of the monastery makes some difference. One thing I was very impressed by while traveling in Romania -- they often have public greetings rooms, large halls where guests are greeted and there are portraits of various abbesses on the wall, as well as a long list on a plaque of the abbess' name and the dates of her tenure. The plaque was several yards long. I just stood there thinking that there is so much history they have behind them. In this country it is kind of like trail blazing, breaking ground. We can't move forward without weighing how we want to do something in our monastery; whether it would be accepted by the neighbours (imagine that!) -- a new monastery just telling the neighbours who we are and why we dress this way; how the Church would accept this in this country. These things would not even be a question in Eastern Europe. Monasticism has been there as long as the Church, and people are used to it. Here, we might be asked more frequently to visit a parish and talk about our lives, whereas in Greece or Romania that probably wouldn't happen. If people wanted to hear about a monastery, they would go to a monastery for a visit.

This community was started and for many years guided by Mother Alexandra, the former princess Ileana of Romania. It was one of the earliest monasteries for women in the United States. What are some of the challenges in sustaining a monastery in this country?

Mother Christophora: I think one of the greatest things that Mother Alexandra will be remembered for is her stability. When she was starting the monastery over thirty years ago when she was one of the first nuns in this country, people really thought she was crazy. No matter how much people questioned her or how much she questioned inside herself whether it was God's will, whether it would ever grow, she never stopped doing it. She never gave up. We too are asked to continue the legacy of stability. It means very much in our culture.

You had mentioned before that the monastery works as a community and that the sisters are provided for in terms of their basic needs. How does the monastery support itself?

Mother Christophora: I didn't list that as one of the challenges to sustaining a monastery, although most people might think that the finances would be one of the biggest challenges. We live in a very expensive time. What it costs to keep this monastery open would probably shock anybody. But Christ said that if we seek first the Kingdom of God, everything we need will be given to us. He was speaking truth. He keeps His side of the bargain, so to speak, because it is a miracle. Our monastery has really always been supported by donations, almost exclusively. We do some small projects. We have a little shop in which we sell mounted icons, prayer ropes, etc. But most of our support comes from free will donations. These donations are received from people who receive our journal, *Life Transfigured*, or from people who stay in our guesthouses. We have been publishing our journal for the entire history of our monastery. It is sent out three times a year, free of charge, but many people send a donation in response to the journal. Pilgrims are also welcome to stay in our guesthouses, free of charge, although they often leave a gift.

What draws pilgrims to Holy Transfiguration Monastery?

Mother Christophora: People are spiritually hungry. The world we live in is very noisy and stressful. They come to get away from the stress of the world, the noise the busyness. One of the biggest complaints people have is busyness. They enter into this atmosphere. There is quiet and not a lot of distractions. The only things we have on our walls are icons. We don't watch television, we don't have radios playing, so that we can be thinking more about God. The visitors appreciate hearing our liturgical cycle. In the parishes they mostly hear only liturgy on Sunday, not the daily cycle that monasteries do. They also appreciate the fact that our services have always been in English. That was something about which Mother Alexandra felt strongly. Some people come from their particular parish or jurisdiction in which they have never heard English. They like hearing English here. Families come. There are some beautiful things happening with families in the Church with parents really taking the faith very seriously. They want to expose their children to more than just a parish. They want to expose them to monasticism and the quiet and peace of a monastery -- the prayerful atmosphere. And it is a holy place -- not because we are holy (although we are striving to be so), but because prayer has been going on here everyday for thirty-two years. Prayer sanctifies the place, and people feel it. Even non-Orthodox people feel a difference when they come here.

> ***"...the monastic life is a long distance run. We don't learn it all in three months, or even six months or even three years. It is a daily learning."***
> *(Mother Christophora)*

What counsel would you give to a woman who feels called to the monastic way of life?

Mother Christophora: One of the first things we ask is that they start visiting several monasteries, or if they feel they like our monastery, that they make several visits. Through those short visits they can begin to discern whether they think they would really like to do this. It does happen that I receive letters from women who, before they have even visited a monastery, have already quit their jobs and decided to come. I have to send back a "red light" saying, first things first. We shouldn't give everything away and hop on a bus and come. There is a period of discernment. Our monastery asks that they visit. Then after a few short visits if they want to pursue this, they take a leave of absence from their jobs, and come and stay for a couple of months and think about it more. Besides visiting, I would say to keep the commandments of Christ, go to church, keep a daily prayer, not to exaggerate their spiritual lives. What I mean by that, is not to start dressing in black or covering their hair, or stop talking with their friends, or stoop eating meat. Everything has to be put in order, and we can't jump the gun. We shouldn't be drawing attention to ourselves. Take things slow, and easy and natural. Still, I say to keep the commandments and live the teachings of the Church and the teachings of Christ and not look at this time as the last chance to sew those wild oats -- doing something we have to repent of later. Stay somewhere in the middle. Do some reading but not too much. One can come with too many preconceived notions and too many "answers" and then she has to be corrected. Keep the life of the Church -- keep the fasts, daily prayer, go to liturgy on Sunday, confession and communion, visit monasteries.

Is there any formal theological education for those that enter the monastery?

In our monastery we don't have it in a very formal way. In some monasteries in Europe it might be more formal. In most monasteries, the new novice would be learning simply by entering into the atmosphere, by watching other nuns, by being assigned jobs and learning how to do them in the monastery way, and by going to church. Some-

times a new sister can kind of panic and think that she is not at all on the right track, thinking, "There must be something more." But the monastic life is a long distance run. We don't learn it all in three months, or even six months or even three years. It is a daily learning. She has to slow down her pace from what she may have had in the world and in her prior formal education. The education she gets here is mostly through the liturgical cycle, as every day we are hearing the psalms and something of the lives of the saints of the day through the hymns to those saints. At the reading at lunch, we are learning more of the spiritual teachings of the Church. We are surrounded by icons. Sometimes the saints are looking at us and want to tell us something or draw our attention to their lives. The Church realizes that in a monastery there is full-time training, seven days a week.

Many women today lead incredibly hectic lives. They are very involved in the upbringing of the children, usually maintaining the home, and perhaps, working outside the home. Although they have not chosen the monastic life, how can monasticism inform their lives?

Mother Christophora: Traditionally, married people have often come to monasteries for spiritual counsel, for confession, for communion, for prayer. In the Church we have a tradition where just those women you describe would come to the monastery to receive something for themselves. It might be the refreshment of just being a little bit quiet for a short period of time. One thing that women can learn from us is that we also are very busy. We often feel that we don't have enough time. We try to keep our work in perspective. Sometimes I am very overwhelmed by the things that I have to do. Things on the calendar that I have to do -- speaking engagements or something going on at the monastery, keeping various appointments, keeping in touch with the sisters. I say to myself that if I died tomorrow those things wouldn't matter. The panic, the anxiety, the confusion are all signs of the devil. We have to quiet ourselves. If God is asking us to do this, He is giving us the strength to do it. We can ask Him to give us the peace to do it. We must remember what is really important is to prepare for our eternal life. To remember that the work has to be done with love. It is not just getting the housework done, but getting it done with prayer and love. Menial tasks that everyone has to do around the house, the mother of God also had to do them. She was a housewife and mother for thirty years because we know that Jesus lived with his family for thirty years before He went out to preach. So imagine, she was sweeping the floor and cooking Him dinner for thirty years -- cleaning His sandals. That tells us that there is something holy about those things. Something salvific about those things if we do them in the right way with the attitude of prayer. Mother Maria, an Orthodox nun who founded a monastery in England, said, "We are not called to the great conquest of evil but to small acts of love." In a monastery if we are going to cook dinner for our family, we say a prayer before we cook, we try to pray while we are cooking, at least remember God in some way or at least pray that our family would be nourished spiritually as well as physically. We strive to transform our life into a liturgy. I think people from the world can learn those customs, those little spiritual practices from monastics that could transform their lives as well.

This can also be extended to their work lives outside the home. We are Orthodox Christians wherever we are -- followers of Christ. One of the exciting things about women who are not monastics is that you are in a very key role for Christianity and the Church. I am in the monastery and have a particular role. You should never think that your role is less than mine, less important or not important at all. Some people think that only the priests and monastics are important. Fr. Paisius (an elder in Greece who died about eight years ago) used to compare the monastic to the radio operator of an army during a war. He was located alone where it was quiet, where he could concentrate on the signals he was getting. That was his job, but a lot of other people were fighting the battle. That is how all of you are. Those in the world have an opportunity to bring Christ into the workplace, into the family, into the neighbourhood, into the mall -- everywhere. That is a fantastic opportunity. Our attitude and how we live our lives will speak for us.... If each of us, where we find ourselves, lives the best life we can by keeping the commandments and loving each other and praying to God, we will be those lights in the world that this nation is looking for. We can carry the burdens of one another. Just look around your neighbourhood and you will see how much people are burdened. We should pray for our neighbours, treat them with kindness, and love them.

For further information or
to arrange a retreat or visit contact:
Holy Transfiguration Monastery
RD #1 Box 184X
Ellwood City PA 16117

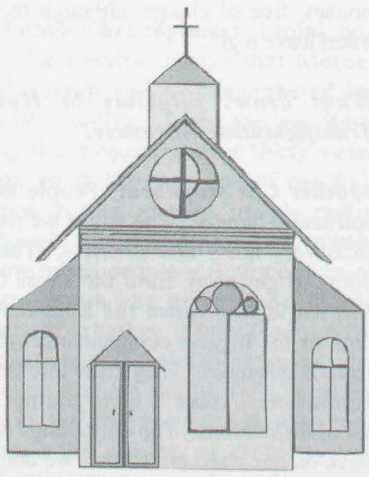

СМІЛИВА МЕСНИЦЯ!

Слово, моя ти єдина зброє,
Ми не повинні загинуть!

Джерелом національної душі народу є його культурно-мистецька творчість. Літературна творчість промовляє до людей живою мовою та доторкає душу народу в найглибших основах. Наше літературне надбання - це процес зростання духовости народу, що виявляється в усіх сферах культурно-національного відгукнутися до святих сховищ нашої національної літературної скарбниці, щоб зворушити совість тих, які призабули і відчужились від рідного народу та його культурної спадщини.

32 роки височіє у цьому гарному парку статуя великої української поетеси Лесі Українки - творця нової літературної доби. Вона вийшла на вершини поетичної творчости, внесла в нашу літературу нові світові мотиви, зайняла становище письменниці світової європейської міри.

Її багатогранний талант проявився у найрізноманітніших літературних жанрах: у лірици, епічно-драматичній творчості, прозовій у публіцистиці та у ділянці фолькльору.

Леся Українка виростала на Волині - серед чудових гаїв, бавилася з селянськими дітьми. Батьки виховували дітей в патріотичному українському дусі, вказуючи їм на пошану спадщини та добрих звичок, забезпечувала їх українською освітою та любовю до книжки. Леся самотужки здобула різносторонню високу освіту, добре вивчала европейські мови - французьку, англійську, німецьку, словянської мови та клясичні - грецьку і латину. Її мати - відома письменниця Олена Пчілка - усе життя мала велику мужність і ясно висловлювала любов до свого народу. Всім серцем батьки докладали багато зусиль для виховання своїх дітей, і так у нашім національним світоглядом. Кожне виховання мусисть мати ясно окреслений ідеал, пов'язаний вузлами культури, мови і плеканням вартостей добра та любови, які мають позначитися творчою дією для своєї нації.

Ми знаємо, що такі роди як Косачі, Старицькі, Драгоманові, Лисенки та багато інших були вершителями великих ідей в нашій історії. В ідейному оточенні духово зростала наша найбільша поетка - Леся Українка. У громадській сфері життя і сьогодні найвищими цінностями залишаються людина, родина, нація.

Леся Українка - це велика постать в українському письменстві, джерело національної сили. Тут можна запричащатися її великої любов'ю до українського народу. Вона не терпить неволі, бо там панують кривда і неправда. Леся жваво реагувала на події, які відбувалися у тому часі на Україні, шукала правди та ідеї визволення для справедливого життя свого народу. Тому, всі здобутки поетичної творчости - це злет її ясних думок і мови. Пише:

Промінням ясним,
хвилями буйними,
Придкими іскрами,
летючими зірками,
Палками блискавицями, мечами
Хотіла б я вас виховать, слова!
Не будьте тільки дощиком осіннім,
Палайте чи паліть, та не в'яліть!

„Леся Українка, як поетка <Найбільша серед Великих> - вона найкращий здобуток для нашої літературної творчости" - писав колись Іван Франко. Леся розуміла всю несправедливість, в якій страждала тоді під жандармерським режимом Москви й Петрограду її Батьківщина - Україна. Вона не втрачала своєї ідейною воєздатности, не впадала в тривогу, а була здатна протиставитися.

Так вона співала:

Так! Я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії, таки, сподіватись,
Буду жити - геть думи сумні!

Високе місце в українській літературі Леся Українка зайняла як поетеса боротьби і мужности. Її творча сила і поетична

майстерність гостро промережують її поетичний талант винятковою енергійністю і молодечою бадьорістю.

Не поет, у кого думки
Не літають вільно в світ.
Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани.

Вона виступає як сміліва месниця за ідею волі - окрилена сильною волею іти до вершин і боротися проти національного гноблення. Ідеї Лесиної безсмертної поезії - Лесине слово - є гострою зброєю боротьби. Пише:

Месники дужі приймуть
мою зброю,
Кинуться з нею відважно до бою.
Зброє моя, послужи воякам
Краще, ніж служиш ти
хворим рукам!

Леся Українка ненавидуть рабство, вчить вояків бути лицарями. Вона каже: „Хто визволиться сам - той буде вільний, хто визволить кого - в неволю візьме".

Листи, які так довго ідуть.

Листи родини Косачів, видані С.У.А., є великим скарбом для наукового та літературного світу. Вони недавно знайдені у фондах Слов'янської бібліотеки - Прага. Ці листи відтворюють, як ціла генерація XX ст. переймалася ідеями служіння рідному народові.

Леся Українка, внаслідок страшної недуги, мусила багато літ жити поза межами України. Далеко-далеко від рідного краї, не знаходячи бажаного вилікування, вона страждала і тужила. Однак, її думки летять на Україну. Леся шукає прекрасне в героїці і виступає борцем за духову незалежність та за ідею волі.

Усі великі теми її творчости не стоять осторонь від життя народу. Це прямий шлях боротьби-змагань за краще завтра своєї нації. Мислитель Д. Донцов висловився, що Леся Українка доказала можливість осягнути недосяжне у її творчості. Вона підняла палаючий смолоскип віри, радости праці, радости змагу і радости зусиль. Пише:

Я на гору круту, кремяную
Буду камінь тяжкий піднімать,
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.

Головні мотиви її поетичних збірок - це любов до рідного краю і туга за Україною. Тут звучать сильні акорди громадської лірики - мужні та енергійні, у яких тихим болем бринять особисті мотиви.

Леся Українка мала глибоке розуміння і відчуття віповідальности за долю своєї нації. Донька „прометейського" роду взиває народ до відродження. У ній живе дух протесту проти рабської покори. Вона творить чудові повновартісні літературні образи, досягаючи високої ідейности з поетичною майстерністю. Серцю поневоленого народу вселяє віру у власні сили і дарує могутнє полумя любови для рідного краю. У її поезії є щось сильне і містичне, що забезпечує гідність кожної людини. В поемі „На руїнах" висловлює: „Хто не турбується працею, цей живий мертвець". І сама дисципліна у Лесиній праці, джерело її знань - це велика різносторонність таланту. Звідти лунає голос нескореності - жити і прямувати до кращого завтра та бути собою!

Драматична творчість Лесі Українки - це небувала вершина світової творчости поетичного мистецтва. „Бояриня", „Камяний Господар", „Касандра", „Одержима", „Лісова Пісня" - ці твори є джерелом сильного патріотизму, нескореного духу і сильною скалою її почувань. Герої у творах Лесі Українки - це нащадки мітичного „Прометея", шляхетні постаті, які не ламаються перед ворожою силою. (Пр. Поема „Касандра"). Маючи велику віру в перемогу, Леся кликала: „Борись і добивайся Батьківщини".... У поемі Вавилонський полон поетка передає велику виховно-громадську цінність для молодшого покоління: „Шукаймо шляху до святині", так як газель шукав води в пустині. Ці слова безмежно глибоко-сучасні й актуальні для нашого і для грядучого поколінь.

Також, ясним промінням фолькльору і багатими малюнками змальовує описи української природи („Прощай, Волинь").

А „Лісова Пісня" - це високий шедевр справжньої поетичної краси, де Леся Українка зображує його багатою поетичною мовою - філософію життя, мітологію українського села і красу української природи. Тут вияв-

ляється глибинний талант поетеси. Це гимн краси волинсько-поліської природи, це казкова краса всього вічно-живого. Цей твір невмирущий, це змагання до досконалости у душі людини.

Леся Українка у своєму недовгому житті віддала українському народові свій літературний талант, який завжди зорітиме в нашій культурі. Все життя Лесі Українки виповнене змаганням. Вона лишила нам найкращу літературну спадщину, виплекану українським духом і піднесла українську літегатуру на високий світовий рівень. Здійснилась мрія її універсалної ідеї вічної правди і на твердім перелозі зацвили квіти волі - маємо українську незалежну державу.

9 серпня 1913 року смерть перемогла Лесю Українку - відійшла в розквіті могутнього творчого життя. Вона і до цього часу залишається найбільшою українською поетесою, стоїть перед нами, як зразок, який репрезентує універсалні ідеали цивілізації XXI ст. - надію, любов і „Я думку шлю у світ далекий".

У 1975 році управа Комітету Українок Канади, відділ Торонто, за головства інж. Леоніди Вертипорох, яка мала велику мудрість життєвого досвіду, здійснила грандіозний проект: У міжнародному Році Жінки побудували памятний Лесі Українці в найкращому парку Торонто - саме тут, у Гай-Парку,

твір визначного скульптора, члена УПА Михайла Черешньовського. К.У.К. тоді зумів використати політичну ситуацію того часу - потребу соборної дії української громади на нашім поселенні, також, маючи візію майбутности, наблизити майбутні покоління до творчости Лесі Українки, щоб вони плекали споконвічні цінності людського життя - любов, правду і творчу працю. Леся пише:

Як умру, на світі запалає
Покинутий вогонь моїх пісень
І стримований промінь засіяє,
Вночі запалений, горітиме удень.

Тепер, щорічно К.У.К. відділ Торонто влаштовує зустріч української громади на прославу Лесі Українки. Тут, на нашім поселенні, українська громада дає великий вклад праці в розбудову релігійно-громадського життя. Для того обирає найсильніший засіб праці - рідне слово, яким має дорожити кожна українська людина, родина і ціла громада. Леся Українка є між нами своєю невмирущою творчістю і кличе нас палким словом:

Навіщо даремнії скорботи,
Назад нема нам вороття.
Берімось краще до роботи -
Змагаймось за нове життя!

Доземний поклін Тобі, Велика Поетесо!

Ірена Вжесневська
Торонто, Онтаріо

Вечірнє сонце, дякую за день!
Вечірнє сонце, дякую за втому.
За тих лісів просвітлений Едем
і за волошку в житі золотому.
За твій світанок, і за твій зеніт,
і за мої обпечені зеніти.
За те, що завтра хоче зеленіть,
за те, що вчора встигло
оддзвеніти.
За небо в небі, за дитячий сміх.
За те, що можу, і за те,
що мушу.
Вечірнє сонце, дякую за всіх,
котрі нічим не осквернили душу.
За те, що завтра жде своїх
натхнень.
Що десь у світі кров ще не
пролито.
Вечірнє сонце, дякую за день,
за цю потребу слова,
як молитви.

- Ніна Костенко -

Вісті з централі - News from the UWAC National Office

Zenovia Sakowska

I have the honour of presenting this autobiography. With this communiqué, I hope that you will gain an understanding of me, and that I will be approachable to you. Listening and cooperation are skills that I hope to bring to this position.

I was born in Willingdon, Alberta, to Bill and Irene Dronyk (née Marianych), both now deceased. My parents helped to build and organize the Ukrainian Orthodox Parish in Innisfree, Alberta. The love of music had me join the Church choir at age fourteen. I continued to pursue singing with the choirs in Vegreville and St. Andrew's Church in Edmonton. During my youth, I performed with drama groups, Edmonton Light Opera and sang excerpts from Ukrainian opera.

Upon moving to Edmonton I met and married Boris Sakowsky. We are proud parents of two children, Matthew and Patricia. Matthew is a mechanical engineer with Dupont Canada, and Patricia is a chartered accountant with a private firm. We are also blessed with three grandchildren who are the delight of our lives. For us, our family comes first, so we dedicated much of our time to the lives of our children. We guided them in CYMK, CYMK choir, Ukrainian dancing, ballet, piano lessons, orchestral performances, summer band and choir camps, Osvita programs, and many other activities.

I received a Bachelor of Education degree from the University of Alberta and taught for 34 years until my retirement in 1993. During my teaching career, I took a fifth year at the university to assist in initiating a

teacher effectiveness program for the Edmonton Public Schools. My work with the school system also provided me with the opportunity to interview and select teachers for subject coordinators, consultants, and department heads. As a Reading major I taught children with reading disabilities for twelve years. The highlight of my teaching career was to act as student teacher coordinator and mentor to a program designed for teacher interns.

We have been members of St. Andrew's Parish since 1967, and during this time I became a member of the Ukrainian Women's Association of Canada. I served as President of St. Andrew's UWAC for four terms, and also as Church School Coordinator. I served as First Vice President for four years and President for two years on the Provincial UWAC Executive. I served on organizing committees for church functions, conferences and conventions.

My family, my church, and my teaching career were the joys of my life. I truly hope that my legacy is one that portrays me as a humble Christian woman with aspirations to dedicate myself to the betterment of my family and the Church family.

As your National President, I hope to meet as many of you as I can, because I believe that true and loving human relationships are the keys to our success. As author John Maxwell wrote: "Anyone can follow a path, but only a leader can blaze one. That's often not easy, but many people depend on you." So I ask myself, upon whom can I depend? I think the answer is the Ultimate Leader. Thus may my daily devotions connect me to God, provide me with leadership skills, and help me approach the challenges of the day.

May God bless us in our journey, and may we live in His wisdom.

Address of newly elected National UWAC President, Zenovia Sakowska

Слово новообраної крайової голови СУК, Зеновії Саковської

Дорогі Союзанки,

Слава Ісусу Христу!

Я приймаю цю позицію із сподіванням, що ми будемо досягати наші обов'язки. Просимо, щоб Ви допомогли нам це виконати.

Складаю велику пошану і подяку п-ні Соні Бейзик і всій крайовій екзекутиві. Дякуємо Вам за велику віддану працю.

I wish to acknowledge the newly nominated Executive. I am so grateful to you for bringing your insights and talents to our Association. I can't imagine doing this job without your friendship and support.

Blessed are you - for taking roles of leadership and responsibility among us. If we work together, I believe we will produce innovative approaches and new ideas to deal with issues as they arise. In mutual spirit and friendship we will exchange ideas with aims of continuing the effectiveness of the work done by our previous Executives. Let us celebrate the present by acknowledging the accomplishments of the past and then creating a vision for the future.

Thank you to Dobr. Luchak for bringing a lighter side to our deliberations.

At my age I've learned a thing or two and I would like to share a few with you.
* I've learned that it's those small daily happenings that make life so spectacular.
* I've learned that a smile is an inexpensive way to improve your looks, and,
* I've learned that the easiest way to me grow as a person is to surround myself with people smarter than I, therefore, this new Executive should do well.

I have noted the recommendations you have expressed at this convention.

Someone once said that an organization has three stages of evolution; to sit, to stand and to walk. When we sit we think of an issue; when we stand we declare in what we believe and when we walk, we take action. So now it is the hope of the new Executive to accomplish all three stages.

В імени Союзу Українок Канади я передаю позоровлення. Бажаю Вам щастя і здоров'я. Щасти нам Боже!

Звіт крайової голови СУК, Соня Бейчик серпень 2001 - серпень 2003

На з'їзді в Бурнабі, Британської Колюмбії, Централя Союзу Українок Канади була перевибрана і залишишася у Вінніпезі, отож маю приємність представити Вам звіт діяльности за останні два роки, тобто від серпня 2001 року до серпня 2003 року.

Переважно наша управа сходилася раз на місяць для пологодження наших справ. Наша канцелярія знаходиться в будинку Консисторії Української Православаної Церкви в Канаді, отож наші збори відбулвалися по черзі в Консисторії та в Соборі св. Покрови. Щира подяка управі Собору, які погодилися на таке зарядження. Рівнож щира подяка працівникам Консисторії, а особливо о. В. Макаренкові за поради, співпрацю та за гарне і приємне відношення до нас.

Репрезентую Союз Українок Канади на:
- Раді Директорів Конгресу Українців Канади
- Крайовій управі Комітету Українок Канади разом з членки нями П. Ігнаш, М. Корчевич і О. Ґеритті
- Манітобській Провінційній Екзекутиві Союзу Українців Самостійників і Союзу Українок Канади
- Манітобській Філії Українського Музею Канади - Союзу Українок Канади

Репрезентувала Союз Українок Канади на:
- Річних Зборах Видавничої Спілки <Тризуб> (Український Голос) в 2002 році та в 2003 році - член дирекції і секретарка Спілки <Тризуб>
- Річних Зборах National Council of Women в Галіфаксі в 2002 році та у Віндзорі в 2003 році - писала письмовий звіт до їхньої книжки звітів

Провінційних Зїздах СУС:
1) в 2001 році:
Саскачеван - 2-го і 3-го листопада в Нипавин
Манітоба - 10 листопада у Вінніпезі
ii) в 2002 році:
Східня Канада - 18-го до 20-го жовтня в Гамільтоні
Манітоба - 25-го і 26-го жовтня у Вінніпезі
Саскачеван - 1-го і 2-го листопада в Йорктоні

Централя зарядила і зорганізувала:
- Конференцію Союзу Українок Канади у Вінніпезі 12-го до 14-го липня, 2002 року. The structure of the National Executive was discussed and a plan was organized. This will be presented at the Convention in Calgary. Under the leadership of Lydia Talpash, a full day was spent discussing strategic future plans of the UWAC.
- Exhibit at the Manitoba Legislature on the occasion of International Women's Day on March 7, 2003. Thank you to O. Garrity and O. Kowalchuk who assisted in this project.
- Workshop, sale and display of pysanky and of pysanky writing at the downtown The Bay store in Winnipeg. Wes were assisted by Olga Mukanik, her daughter Donna Trebot and granddaughter Jennifer; Myrtle Osadchuk and her daughter Jennifer; Dobr. G. Bozyk and O. Garrity. Sincere thanks to O. Garrity who helped set up the display on each of the three days that we were there, i.e. 16th, 17th and 19th of April 2003.

I represented the Ukrainian Women's Association of Canada on such occasions as:
- Spring and fall teas sponsored by local branches in Winnipeg
- Officially opened the Spring Tea of The Ladies Society of Olha Kobylanska of the Ukrainian Orthodox Cathedral of St. Ivan Suchavsky in Winnipeg

Була присутня і передала привіт:
- Відділові ім. Доньки Українки в Реджайна, Саскачеван з нагоди 75-ліття відділу
- Відділові ім. Лесі Українки при Катедрі Пресвятої Тройці у Вінніпезі з нагоди Дня Членства
- Відділові ім. Олена Пчілки в Йорктон з нагоди 75-ліття відділу

Передала співчуття в бл. пам'яті:
- покійної д-р Савелі Стечишин
- покійної Марії Ткачук

Передала співчуття і була присутня на похоронах, бл. пам'яті:
- покійної Ольги Завісляк у Вінніпезі
- покійної Марії Білоус з Давфин

Комункація:
Подано до Променя <Вісті з Централі> кожного місяця в двох мовах. Ці Вісті з Централі подаються як офіційний комунікат від Централі з побажаннями прочитання їх на зборах. Централя має позитивну і постійну комунікацію з провінційними головами Союзу Українок Канади.

Наша канцелярія /Our Office:
I personally look after the daily routine in the National Office, which includes checking the mail, invoicing, receipting, preparing and mailing of certificates and parcels. Oleh Shawarsky is on contract to do any computer work we require. The National Office hired Maurice Labelle to do the monthly financial statements. Mr. Labelle also computes our annual GST form.

Highlights of Our Tenure for the Past Two Years:
- Published the book - "For Our Children" in cooperation with the Ukrainian Orthodox Church of Canada and the Ukrainian Self-Reliance League of Canada. The book contains selections of articles which appeared in The Herald (<Вісник>) written by Dobr. Jane Luchak. Sincere thanks to Dobr. Jane for allowing us to print the book. This book was sent free-of-charge to all our branches, priests of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, our Church Hierarchy and presidents of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada, and presidents of the Ukrainian Self-Reliance League of Canada. The book is in its second printing.
- Released a tape and CD - "For Our Children". This tape and CD contain secular and religious songs sung by children. The words to the songs are printed in Ukrainian and in transliterated form. Sincere thanks to Rev. A. Harkavyi for arranging the music and to Taras Harkavyi for the artistic design of the cover and for all his technical advice. A tape and CD were sent to all branches with the hope that they would order more and support this worthwhile project.

Висловлюю сердечну подяку:
- Всім членам Крайової управи Союзу Українок Канади за співпрацю в усіх наших замірах, за конструктивні вислови та сугестії під час засідань та за приємне і тепле вдношення до мене.
- Зокрема дякую заступницям добр. Ю Лучак, П. Ігнаш та О. Ґеригті, які ніколи не відмовляли мені коли я питала за їх поради.
- Секретарці, пані Мулик-Луцук, яка рекордувала всі протоколи на місячних зборах, як також на всіх нарадах і конференціях.
- Секретарці, пані Марії Корчевич за друкування грамот і декотрі листи
- Касієрці, пані Галі Майбі, дякую за переведення фіансових справ.
- All provincial presidents of the Ukrainian Women's Association of Canada: V. Pushko - British Columbia; M. Wenger, A Trojan - Eastern Canada; O. Garrity - Manitoba; Z. Yuzik - Saskatchewan; O. Ensslin, S. Wozimirsky - Alberta. I have found all the provincial presidents of the Ukrainian Women's Association of Canada to be cooperative and extremely helpful to the National Executive. You are all outstanding members and an example to all because of your dedication and commitment.
- To the Editor-in-Chief of Promin, Orysia Sushko and Editor/Administrator, Oksana Sushko - sincerest thanks for publishing a first-class journal.

Lastly, I thank all the membership of the Ukrainian Women's Association of Canada for giving me the opportunity to lead our organization. Your encouragement, cooperation and positive advice have made me proud to be able to make a small contribution to the growth of our organization, our church and our country.

Резолюції/Resoutions

Резолюція #1

З огляду на те, що Союз Українок Канади підтримує працю жінок в нашій державі; та

З огляду на те, що місцеві відділи, провінційні відділи та Централя Союзу Українок Канади підтримують відзначення «Дня жінки» проголошений Об'єднаними Націями,

Рішено, щоб члени місцевих відділів, провінційних відділів та члени Централі Союзу Українок Канади підтримували «День жінки» в своїх провінціях беручи участь у відзначеннях своєю присутністю та у підготовлені наукових та інформативних виставок про Союз Українок Канади.

Resolution #1

Whereas, the Ukrainian Women's Association of Canada supports and promotes the work of women done within our nation; and

Whereas, the local, provincial and national levels of the Ukrainian Women's Association of Canada support the celebration of «International Women's Day» as decreed by the United Nations.

Resolved, that the members of the local, provincial and national levels of the Ukrainian Women's Association of Canada, support «International Women's Day» in their province by participating in the celebrations, by their attendance, and by their contributions in the form of educational or informative displays about the Ukrainian Women's Association of Canada.

Резолюція #2

Беручи до уваги, що число членів у відділах Молодшого СУМК є важливо для всіх членів і екзекутив Союзу Українок Канади і

Беручи до уваги, що саме з числа членів Молодшого СУМКу зростають ряди Старшого СУМКу і врешті стають активними, відповідальними членками складових організацій Союзу Українців Самостійників (СУК, ТУС) і

Беручи до уваги, що Молодший СУМК традиційно належить до безпосередньої відповідальності Союзу Українок Канади,

Вирішено, щоб кожна референтка СУМКу на провінційних екзекутивах Союзу Українок Канади відвідувала і працювала з кожним відділом Союзу Українок Канади над покращанням діяльности і програми існуючих відділів Молодшого СУМКу, а де нема жодного відділу, допомогла організувати життєздатний відділ Молодшого СУМКу.

Resolution #2

Whereas the numbers of Junior CYMK members and branches is, and should be, of concern to all members and executives of the Ukrainian Women's Association of Canada and

Whereas it is from the ranks of Junior CYMK that members grow into Senior CYMK members and eventually into active, responsible members of the Ukrainian Self-Reliance League member organizations (UWAC, TYC) and

Whereas Junior CYMK is traditionallly the direct responsibility of the Ukrainian Women's Association of Canada;

Resolved that each Ukrainian Women's Association Provincial Executive CYMK Representative visit and work with each Ukrainian Women's Association branch so as to assist with and strengthen program development of existing Junior CYMK branches and, where there is no Junior CYMK branch, to assist with organizing a viable Junior CYMK branch.

Резолюція #3

З уваги на брак молодих жінок в Союзі Українок Канади, який повинен би поповнювати свої ряди в основному з СУМКівців,

Ухвалюємо, щоб Союз Українок Канади заохочував молодь при українських православних церквах до членства в СУМК, надаючи їм всебічну релігійну, моральну і фінансову підтримку та бути для них надзірною матірною радою.

Resolution #3

In order to supplement the membership of the Ukrainian Women's Association of Canada with younger women, which should come from the ranks of CYMK,

Be it resolved that the Ukrainian Women's Association of Canada encourage the Ukrainian Orthodox Church youth to become members of CYMK, providing them the necessary religious, moral and financial support.

Resolution #4

Whereas communication between the National UWAC and its members is essential to the growth of the organization,

Whereas encouraging potential younger members to join the UWAC will be enhanced by adopting modern technologies they are familiar with

Be it resolved that the National UWAC Executive enhance the availability of its publications and communications through the UWAC website.

Сесія Союзу Українок Канади підчас крайового з'їзду СУС Келґері, Альберта

Відкриваючи сесію, голова Соня Бейзик попросила Архиєпископа Юрія до проведення молитви після якої було вшановано пам'ять відійшовших у вічність членок Союзу Українок Канади. Дальше голова сердечно привітала делегатів і гостей, подякувала за їх присутність, та підкреслила важливість повної участи в дискусійних темах програми дня.

Після оформлення комісій голова покликала буших крайових голів Анну Звоздецьку, Марію Воронюк-Буджак і Орисю Сушко до президії. Валентина Мулик-Лицик і Анна Клапушак секретарювали.

Звіти діяльности за останні два роки праці були надруковані і роздані членкам підчас реєстрації. Присутні з цікавістю переглянули ці звіти, які виявили велику діяльність минулої каденції. Контрольна Комісія уділила абсолюторію управі за взірцеву працю. Повний звіт голови Соні Бейзик поданий в цьому числі журналу.

Голова Соня Бейзик провела точку „Пропоновані зміни Референток в Централі". Голова пояснила, що нова схема розділу референтур по темах разом із пропонованою репрезентацією, по дві членки з кожної провінції, повинні уможливити більш діяльну працю . Делегати погодилися і прийняли пропозицію.

На прохання крайової управи, тему „Бути чи не бути членом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій" провадила я пояснюючи, що ця тему включена в програму на прохання нашого членства. Подано короткі історичні дані відносно того, чому СУК до цього часу не включився в СФУЖО. Підкреслено те, що ці рішення були зроблені нашими провідними членками, які в той час уважали, що їх постанова була потрібна, беручи до уваги обставини того часу. Ще перед з'їздом були вислані інформації до відділів, щоб переглянули їх і зробили свої висновки. В додатку представлено цілі і завдання СФУЖО і подано інформації відносно їх діяльність. В дискусії висловлювали свої погляди і причини, чому Союз повинен чи не повинен, включитися до цієї організації. Дискусія була цікава і дбайлива, бо кожна членка що висловлювала свою думку мала на увазі майбутнє добро СУК. Прочитано лист від Дос. Наталії Когуської, бувшої крайової голови СУК і довголітного редактора Променя, в якому вона привітала учасників з'їзду і заявила, що вона перконана, що вже настав час відкинути попередні причини і на решті стати в ряди організації СФУЖО, щоб спільно працювати з іншими жінками світу у важливих ділянках на користь українського жіноцтва. У висліді голосування делегати рішили стати в ряди СФУЖО.

Після обіду Валентина Носворті очолила сесію на тему „Ми збереглися". Добр. Юстина Лучак дала вступ до теми та провадила сесією в якій членки несподівано, через процес лотерією, були покликані розповісти чому вони вступила в члени СУК, і що спричинилося до їх тривалого членства. Причини були цікаві і різноманітні і доказували, що членки шанують організацію СУК і раді за свою приналежність.

Наступною точкою „Розширення наших горозонтів" провадила Олена Ґеритті. Доповідачки були Карла Козак і Маруся Фостер. Обидві подали захоплюючі доповіді підкреслюючи свої особисті погляди відносно приналежности до організації та якими способами поширити свою внутрішну працю. Доповідь Карли Козак надруковано в цьому числі, а в наступонму числі буде надрукована доповідь Марусі Фостер.

Валентина Носворті, голова Резолюційної Комісії подала резолюції над якими велася жвава дискусія. Остаточно узгіднено 4 резолюції, які подані в цьому числі.

Лелія Зубрицька прочитала пропановану листу нової крайової управи, осідок в Едмонтоні. Присутні одноголосно прийняли подану листу урядниць на чолі з головою Зеновією Саковською.

Добр. Юстина Лучак, 1-ша заст. голови крайової управи СУК висловила безмежну щиру подяку Соні Бейзик за її колосальну віддану працю для добра і розвитку СУК на протязі останніх шість рокі її головування та вручила їй дарунок, картину Лариси Чаладин з нагоди 75-ліття СУК. Між іншим ця чудова картина була офіційно представлена підчас бенкету в суботу.

У своїому слові новообрана голова Зеновія Саковська вшанувала Соню Бейзик китицею чудових квітів, подякувала за довір'я та висловила свої думки про дальшу працп в Союзі. Її слово подано в цьому числі.

Отож коротко про успішну сесії СУК, яка дала напр'ям на нашу майбутню працю.

Орися Сушко

Expanding Our Horizons

Presented at the U.W.A.C. National Convention
Calgary, August 8, 2003
by Carla Kozak

We say that the future is challenging us, so what will we do to meet that challenge?

What CAN we do? How can we overcome the obstacles that we will meet so that we CAN accomplish our goals? I think the key lies in OUR attitude toward the changes that the future will demand: not shrinking from change, but making the changes that we want and that make the world a better place for all people.

To me, Expanding Our Horizons means looking for opportunities.

A very wealthy man, being interviewed on TV, was asked how he managed to make so much money when he had started with so little. He replied that he was always looking for opportunities to make money. He read a newspaper each day; and as he read each article, he would ask himself: What need is here that I can fill? (For a profit, of course!) He was always looking for opportunities.

As Christians, we should be looking for opportunities in exactly that same way. St.Paul speaks of us Christians as being citizens of the kingdom of Heaven which will come and replace all the kingdoms of Earth. Our Lord and Savior Jesus Christ Himself advised us to lay up treasures for ourselves in that kingdom of Heaven.

What ARE the treasures of the Kingdom? They're the good deeds we do here on earth.

So, as Christian women, we should be looking for opportunities to do good - opportunities to show our Lord how much we love Him - opportunities to thank Him for His many gifts to us by USING some of those gifts for His glory.

Maybe you're sitting there asking what I mean by "opportunities"?

I'm talking about looking for opportunities to use our talents to help others - looking for opportunities to use our talents in new ways -
looking for opportunities to develop talents that have been little used until now - looking for opportunities to learn more about our Christian heritage - looking for opportunities to learn more about our Ukrainian heritage - looking for opportunities to reach out as Christians to our communities.

But let me back up here. I mentioned looking for opportunities to use our talents to help others. How can we do that? My grandmother was great at doing this.

Once when I was visiting her, we were sitting down to a delicious lunch - a tureen of soup and my grandmother's light-as-clouds fresh biscuits. Suddenly, a neighbor ran into the kitchen with the news that another neighbor - whom I only knew as Florence - had just learned that her son had been killed. While this neighbor was twisting her hands and lamenting over the tragedy of the young man's death and what a blow it was to their neighbor Florence, my grandmother covered the basket of biscuits with a cloth and put it into my arms. Then she wrapped a towel around the hot tureen so she could carry it, and we walked over to Florence's house.

A couple of people were there, crying with her and talking with her. Grandma put the soup and biscuits on the table. She went to Florence and hugged her and said simply, " I'm so sorry." Then she urged her to have some soup. And when Florence said she couldn't eat a bite, Grandma told her that she would need all her strength in the coming days. So, Florence had a bit of soup and a biscuit. Grandma hugged her again and told her she would pray for her, and we left. Grandma recognized an opportunity to help someone else, and she did it.

I mentioned looking for opportunities to use our talents in new ways. I know a lady who is a whiz at math and went into financial counseling. Mary did very well - gave very personal service to each of her clients. Because her clients told their friends about her, she got a lot more clients and made a lot of money for the clients and for the company she worked for. Then, a big promotion came up - for a position that she was perfectly qualified for.

She was passed over. The job went to a man who was good at his job, but, in terms of training and experience, not nearly as well-qualified for it as Mary. And when she asked the president why she did NOT get the promotion, he said it was because she was a woman, "and a woman can't be vice-president. It's just not done."

She realized she had no real future in that company, so she left and formed her own company. She found a niche, and set up a company to fill that niche - a company in which people are rewarded for their work. She learned from the wrong things that she had seen done at the first company - and corrected them in her own. She found a way to use her talents in a new and better way for the benefit of many people.

I also mentioned looking for opportunities to develop talents that have been little used until now. A funny thing about using our talents is that using one leads to using and developing oth-

ers. I have always loved singing. And I love languages. When I became an Orthodox Christian at the age of 22, one of the first things I did was learn to pronounce the Cyrillic letters so I could sing in the Cathedral choir. I could sing the words, but I understood very few of them; but singing in Ukrainian helped me to learn to speak Ukrainian. So, one talent helped me to develop another one as I used them both.

I mentioned looking for opportunities to learn more about our Christian heritage (and 2000 years is a good, long heritage to explore). We are called to teach the gospel to the whole world - and that includes our non-Ukrainian neighbours and co-workers.

And we teach the gospel by speaking up - showing the teachings of Christ - about things that come up every day. But that means we have to learn about those teachings.

Once, I was in a meeting where the subject of abortion came up. Fortunately, I had recently learned something of the Orthodox teaching on the subject. So, rather than simply saying that Orthodoxy condemns abortion, I was able to explain that Orthodoxy teaches chastity so that pregnancy does not occur outside marriage and that, if a woman becomes pregnant outside marriage, the orthodox attitude is one of helpful compassion: looking for ways to deal with it so that she and the child will suffer as little as possible - seeing if the two parents of the child can marry and provide a proper home for it, or helping the woman to decide whether to give the child up for adoption or not, and, if she decides to keep the child, helping her to raise the child.

One of the people there said, "What a progressive attitude !" So, being able to explain the teaching was much more effective than simply saying, "We're against abortion." We ARE against abortion, but Orthodox teaching goes beyond condemnation to a practical and compassionate way of dealing with the problems. The people at the meeting saw Orthodoxy in a new and very positive light, and this is how we have to teach the gospel at every opportunity. But we have to learn more about our faith and its teachings so that we CAN teach others about them.

I mentioned looking for opportunities to learn more about our Ukrainian heritage - such a rich heritage: rich in history - in language - in culture - some of the most beautiful music in the world! There's so much we can learn about it, and the key is speaking and reading Ukrainian.

Many of us did not have the opportunity to learn to speak and read and write Ukrainian when we were children. But as an adult, we can make our own opportunity to do it now. We can get a tutor, set aside an hour 2 or 3 times a week, and we would learn - quickly - because we WANT to learn. We might even find a couple of other people who want to learn, too, and we'd have a great little class going. And learning Ukrainian will open so many doors for you - in so many ways!

I also mentioned looking for opportunities to reach out as Christians to our communities. I firmly believe that the teachings of Our Lord through His Church are the keys to solving the problems of the Earth. He told us to love - to love our fellow Christians and to love our enemies, promising that God's love - through us - would overcome evil. Church history shows us that this has been true countless times: for instance with persecutors of Christians becoming Christians through the power of God's love as shown by those Christians. It can work again.

It will work again if we remain faithful to our orthodox teachings and pray and show the world and tell each person we meet, in some way, about our Lord and His love for them.

God's love, through us, CAN change the world!

In 288 A.D., Christianity was an illegal religion in the Roman empire, and the Roman Emperor had a plan for completely eradicating it from the Empire within 25 years - systematically killing off all Christians so that, by 313 A.D., there wouldn't be a single Christian left in the Empire.

But God had His own plan!

By 312 A.D., Christianity was a legal religion - equal in law to the pagan religions of the empire. By 324, a Christian emperor was on the throne. By 381, Christianity was the official religion of the Empire. Less than 100 years from being an illegal religion to being the official religion!

With God's help, and for His glory, we CAN change the world - with each of us starting with our own little corner of it - and with each of us remembering that the world has become so small now that we MUST do whatever we can to make it a better place.

Time-wise, the world is smaller. A journey that took our parents or grandparents days with a horse and wagon takes us only hours today in our car. Psychologically, it's smaller. We could go out to the airport here in Calgary today, get on a plane, fly east for 7 hours and be in Halifax. Or we could go to the airport and get on that plane and fly south-south-east for 8 hours and be in Mexico City - a different country with a different language. Or we could get on that plane and fly west-north-west for 10 hours and be in Tokyo - a different continent with a different language and a completely different way of looking at the world.

In terms of time, the world is much smaller than it was a generation ago. Because it's easier to travel, it's also more likely that we will meet people from other countries - either here or there. And because people from different countries are meeting more often, the problems of one people are becoming the problems of all people. Solving those problems means working together - speaking up whenever and however the opportunity presents itself - to share the Christian solutions to those world problems. Solving the problems we meet means being willing to work with new people, sharing ideas, using new methods and modifying old ones, even seeing old truths in a new way.

"Go into all the world," our Lord commanded, "and teach all nations the gospel." We hear that read in the Divine Liturgy, and we may think it was given only to those first-century apostles. But it was NOT. It was given to every Christian. That means that each of us is to do whatever we can to carry out that order: teach the gospel, by example and word and deed, to everyone we meet. Where there's a problem, solve it.

So, choose a problem, and do what you can to solve it.

Pollution's a problem? So, do what you can - in your own home - to reduce your own contribution to pollution by reducing the amount of trash you throw away. Recycle whatever you can. Reuse things whenever you can. Make others aware of what they can do in the same way. Create attitudes in people and laws on our books so that pollution is not only illegal, but is seen as unethical and uneconomical and un-Canadian.

That's the pattern we need to follow: choose a problem, do what you can about it and make others aware of what they can do about it and why.

But maybe you're not interested in doing something about pollution. What else could you get involved in? You could get involved in literacy - and help do something about the 25% adult illiteracy rate in Canada ! Or you could help abused children or abused elderly people or poor children or the working poor or homeless people. You could promote people-oriented fair-trade practices as opposed to corporation-oriented so-called free-trade practices. You could get involved with making people aware of and reducing the amount and kinds of discrimination in Canada, or you could promote better land-use policies in Canada, or better environmental policies. You could get into the management of and rights to water - a big topic for the coming decades ! You could fight slavery in its various forms in Canada and other countries.

So, choose a problem - and get involved. You have talents and skills - use them to make a difference in someone's life !

Now, I've told you what I think "Expanding our Horizons" means. But I'd like to say a bit about WHY we should expand our horizons. Certainly, we should do it because our Lord has told us to go and to teach by example and word and deed. And by doing what He commanded, we show our love for Him AND we grow as Christians AND we grow as human beings AND we feel great satisfaction in doing something well AND we return to our roots as a Women's Association.

When our Soyuz started, it started with groups of Ukrainian girls getting together to keep their Ukrainian culture alive among themselves, to have fun together and to help each other through the hard times. Over the years, our focus changed to one of serving the church and its needs - and many of our branches became, in effect, catering companies - contributing thousands of dollars each year to the parish.

Now, some of those needs are no longer valid, and we can once again become an organization to promote the development of Ukrainian culture as a living entity and to reach out, in fulfillment of Christ's command, to those around us.

We can become an organization that is relevant to the needs of our members - like those first little clubs were; and, in doing so, we will attract more of our young women. We can become an organization that serves the needs of the community at large - and thereby attract more of our young women who wish to serve in the community.

So, the benefits of reaching out - of expanding our horizons - are never-ending: LITERALLY never-ending. Following the teachings of our Lord and Savior is a journey of many twists and turns. Like a mountain trail, it leads through the dark valleys and into the peaceful glades and onto the magnificent vistas of life.

If you take nothing else away from this session, please take this thought: "I slept, and dreamed that life was joy. I woke and found that life was service. I served, and found that service is joy."

As we broaden our horizons - as we recognize the opportunities He presents to us, He will guide us on a wonderful journey of discovery - of truth - of learning - of serving Him by serving others. In serving Him, we live a life of joyful fulfillment, and we leave a lasting legacy for the generations to come.

So, let's broaden our horizons.

Let's look for opportunities to serve.

We will reap the benefits - as an organization and as individuals. ⌘

For Our Children
Нашим Дітям

CYK-UOY CONCERT
53rd NATIONAL USRL
CONVENTION

Jr. CYMK-UOY
Long Branch, Ontario

CYMK-UOY
Saskatoon, Saskatchewan

Calgary (Alberta) CYMK-UOY awarded the Perepeliuk Trophy for best all-around achievements and activities

Above pictures courtesy of Ben Slusarchuk, Calgary, Alberta

MEMORIES OF THE NATIONAL CONVENTION OF THE USRL
Calgary, Alberta -- August 7-10, 2003

Sonja Bejzyk presenting a cheque in the amount of $30,000. to Jennie Ortynsky, Chair of the Ukrainian Museum of Canada UWAC Board.

Presidium at UWAC Session during the 53rd- USRL National Convention:
l to r: Anne Klopoushak (secretary), Anne Zwozdesky (past national president), Mary Woroniuk-Budzak (past national president), Orysia Sushko (past national president and editor Promin), His Emminence Archbishop Yurij, Valentyna Mulyk-Lutzyk (secretary)

Above pictures by Ben Slusarchuk (Calgary)

NATIONAL UWAC SENDS BOOKS TO LIBRARIES IN UKRAINE

l to r:
Maria Bosak
Natalka Gennick
Olga Kowalchuk
Sonja Bejzyk
Pauline Ignash

Packing took place at the Ukrainian Voice

Anne Panchuk celebrates her 90th birthday

Left to right, standing: Sophie Olianski, Halyna Rubas, Mira Malanchuk, Pearl Niunka, Xenia Samoluk, Stephania Kulba. Sitting: Anne Panchuk

Anne Panchuk was born on February 6, 1903, in the family of Cherniawsky in Vegreville, Alberta, where she attended school. She lived there until the outbreak of WWII, when she joined the Royal Canadian Air Force, Women's Division, until the end of the war. Anne served in Canada and England and attained the rank of Corporal. In England she met and married the late Captain Gordon Panchuk. The couple were blessed with two daughters - Geraldine, who resides in Toronto with her family, and Marika, who resides in Winnipeg with her family. Anne is a proud "Babunia" to her five grandchildren.

Upon their return to Canada, the Panchuk family settled in Montreal, Quebec, and immediately became members of St. Sophie Ukrainian Orthodox Cathedral. Anne is a member of the Ukrainian Women's Association of Canada, Daughters of Ukraine Branch. She joined the Royal Canadian Legion, Mazeppa Branch #183 and is still an active member. Her pleasant disposition and ready smile won her many friends.

Very close friends of Anne Panchuk met with her in a restaurant to celebrate her 90th birthday. Although it was a chilly day, the atmosphere was friendly, cozy and enjoyable. Upon Anne's entrance, she was presented with a beautiful corsage. During the meal, a toast was proposed to Anne, wishing her much happiness, health and long life with us. Mnohaya Lita.

As a result of this happy occasion, a gift of $90 is being donated to the Promin Press Fund.

Stephania Kulba

ADVERTISE IN *Promin*

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

CIDA funds phase II of Ukrainian Youth Health Promotion Project

The Canadian International Development Agency (CIDA) has agreed to fund another exciting youth health promotion project in Ukraine. Youth for Health (YFH) phase I, which ran from 1998 to 2002, promoted healthier lifestyles among Ukrainian youth in Kyiv. The hugely successful project was managed by the Canadian Society for International Health (CSIH), which is based in Ottawa.

"Low motivation and depression are what's at the bottom of a big iceberg of social problems [in Ukraine]. These health and social issues are interrelated," say Paulette Schatz, Project Director, YFH I and II. For YFH, phase I, Ukrainian youth used television, street theatre, and posters to get healthy-living information to their peers. Parents, teachers and school administrators helped integrate health education into the curriculum throughout schools in Kyiv.

Schatz explains that through the YFH activities, "Ukrainian youth are bringing government and the community together to work on health promotion and youth issues". For instance, the Kyiv city government provided free workspace in community centres for Kyiv's 14 districts. Here youths learned how to make health-promotion videos and to stage street theatre about safe sex, drug abuse, and HIV/AIDS.

YFH, phase II will adapt the experience of the first phase of the project to two regions outside Kyiv. Along with the Ukrainian Institute for Social Research (UISR), CSIH has selected the regions of Rivne and Cherkassy to participate in the new project. YFH II will focus on key youth lifestyle issues like HIV/AIDS, smoking, drugs, alcohol, mental health, nutrition, and physical activity.

CSIH expects the new project to bring positive results for youth. Young Ukrainians who encourage their peers to adopt healthier lifestyles will be able to develop practical life skills and creative problem-solving techniques for the future. "Participation in this training develops self-esteem in these young people," says Schatz. "It empowers them to produce messages that are more meaningful to their peers." CSIH's goal is to work with Ukrainian youth to promote healthier lives for generations to come.

"These young people are taking a very realistic approach" says Schatz, "If we want to turn things around, we have to listen to youth. They know what is going to work for them and what isn't". CSIH is delighted to be working with their Ukrainian partners to get YFH, phase II off the ground. The new project will allow Canadian and Ukrainian health organizations to build a foundation to support social and political reforms.

Maybe best of all, CSIH expect that YFH, phase II will increase the already strong bond between Canada and Ukraine.

Calgary UWAC, Olha Basarab Branch, Celebrates Milestone Anniversaries on Sunday, November 3, 2002

Seated left to right:
Uliana Holowach-Amiot (25 years)
Anna Tkaczuk (50 years)
Verna Paulencu (25 years)
Nadya Chornenky (25 years)

Standing left to right:
Mary Charuk, Membership Chair
Dobr. Donna Krochak
V. Rev. Archpriest Taras Krochak
His Emmence Archbishop John
Rev. Fr. Patrick Powalinsky
Beverly Pawlyshyn, President

CORRECTION

The editors deeply regret the omission of the following paragraph from the Community Event "100 Years Young" in the July-August issue. The following paragraph should have appeared at the top of page 21, before the paragraph which begins, "...On behalf of the extended family...".

On behalf of the immediate family, Baba's daughters and son, Olly Drul, Anne Kondrat, and Peter Kowal extended sincere greetings to their mother: "thanking Mom for her tenderness, her guidance, the legacy of love, a loving home, respect and love for humanity, the Church, and the Ukrainian Canadian culture. It is because of your love and sincerity, you have acquired a great number of family and friends who are here today to share this joyous moment. We pray that the good Lord bestows His blessings upon you forever more."

CORRECTION

On page 29 in the In Memoriam section of the June issue of Promin (bottom of third column), the amount of the donation of $50.00 to Promin by Nellie M. Stratychuk of Winnipeg, Manitoba in memory of Maria Bilous of Dauphin, Manitoba was omitted. We regret the error. *(Editors)*

ПОПРАВКА

В числі Променя за місяць квітень 2003 у Великодних привітаннях подано привітання від Манітобської Пров. Екз. СУК в якому ім'я голови має бути Ґерриті а не Ґерреті. Також подано ім'я секретарки як Марія Коваленко, а має бути кор. секретарка добр. Геня Божик. Вибачаємо за недогляд. *(Редактори)*

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ
CONGRÈS MONDIAL UKRAINIEN

UKRAINIAN WORLD CONGRESS
CONGRESO MUNDIAL UCRANIO

295 COLLEGE STREET, 3rd FLOOR, TORONTO ON M5T 1S2 CANADA • TEL. (416) 323-3020 • FAX (416) 323-3250
E-MAIL: congress@look. ca • INTERNET: www. ukrainianworldcongress. org

ЗВЕРНЕННЯ СВІТОВОЇ НАУКОВОЇ РАДИ СКУ ДО УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ І УКРАЇНСЬКИХ ВИДАВНИЦТВ В ДІЯСПОРІ

В січні 2002 року згідно з рішенням Вченої Ради Національного Університету "Острозька Академія" почав діяти Інститут Досліджень Української Діяспори, директором якого призначено історика д-р Аллу Атаманенко, секретаря Світової Ради Українського Історичного Товариства.

Діяльність Інституту передбачає кілька напрямів, які пов'язані між собою. В першу чергу, це створення і розбудова бібліотеки і архіву, які допомагали б студентам і дослідникам вивчати різні аспекти життя та діяльности українців за межами України. Крім того, вже розробляється навчальна програма і в 2003 році уже впроваджено окремий курс про діяльність українських наукових установ в діяспорі. Також передбачається видання наукових збірників і довідників, присвячених українській діяспорі. Першим подібним виданням Інституту, у співпраці з Світовою Науковою Радою СКУ, буде збірник праць про українські наукові установи в Америці, Канаді, Західній Європі і Австралії.

Президія Світової Наукової Ради повністю піддержує діяльність Інституту дослідів української діяспори і висловлює признання панові Ректорові проф. Ігореві Пасічнику і Вченій Раді Національного Університету "Острозька Академія", за заснування цього Інституту.

Тепер звертаємося до всіх українських організацій, редакцій українських часописів і українських видавництв в діяспорі надсилати їхні видання і матеріяли, книжки, журнали, часописи, бюлетені та інші матеріяли до бібліотеки та архіву Інституту. Також в цій важливій справі можуть допомагати окремі громадяни. Подаровані Вами періодичні та інші українські видання, що видавалися в різні роки в діяспорі, стануть важливою складовою розбудови української науки. Важливим для формування колекції стане і передплата сучасних періодичних видань.

Видання проситься висилати на таку адресу:

Д-р Алла Атаманенко, директор
Інститут дослідів української діяспори.
Національний університет "Острозька Академія"
вул. Семінарська, 2, м. Острог, Рівненська область,
УКРАЇНА 35800

Бл. пам.
Галина Змієнко-Сенишин

В неділю 13 липня 2003 року у Монтреалі відійшла у вічність бл. пам. Галина Змієнко-Сенишин.

Народилася 21 грудня 1918 р. в Одесі в родині генерала Української Народної Республіки, начальника штабів 6-ої Стрілецької дивізії і Корпусу Січових Стрільців Всеволода Змієнка і Піами Скляревської.

Закінчила Українську жіночу гімназію в Перемишлі. Студіювала політологію в Академії політичних наук у Варшаві і дентистуку в Берліні і у Відні. В 1942 р. вийшла заміж за студента Академії політичних наук, уродженця Збаражчини Євгена Сенишина. В 1948 р. приїхала з чоловіком і сином Зеноном до Канади. Два роки вони жили у Вінніпезі, а опісля поселилися у Монтреалі і брали активну участь у житті тутешньої української громади. Покійна була довголітна членка Катедри Св. Софії, та членка Братства Християнського Милосердя.

Покійна була у цій громаді провідним членом кількох організаційі, між іншим, головою відділу Доньки України, Союзу Українок Канади в 1966 - 1970 роках, голвою Східньої Екзекутиви Союзу Українок Канади в 1974 - 1978, керівником Рідної Школи імени Митрополита Іларіона в 1974 - 1992 роках і головою Прихильників Державного Центру Української Народної республіки в 1984 - 1992 роках. Як журналістка співпрацювала з часопсами „Український Голос", „Новий Шлях", „Промінь", „Мета" і „ОКО". Опрацювала документальний твір - книгу „Літопис українців Квебеку з нагоди 100-річчя поселення українців Канади".

Вона - автор „Бібліографії Голоду в Україні в 1932-1933 роках" і виданої в 2001 році в Києві книги спогадів і статей та есеїв „Пересаджені квіти України". Нещодавно переправила свою велику домашню книгозбірню до рідної Одеси, в обласну наукову бібліотеку.

Похоронні відправи по Покійній відслужили священики Української Православної Церкви - настоятель Собору Святої Софії о. Володимир Кушнір, о. протоієрей д-р Ігор Куташ і о. Петро Бойко з провінції Онтаріо. Поховали її на цвинтарі Мон-Руаяль біля могили її чоловіка, який відійшов у Вічність у 1994 році. Після похорону відбувся поминальний обід.

Вічна їй пам'ять!

MARVIN WORONIUK

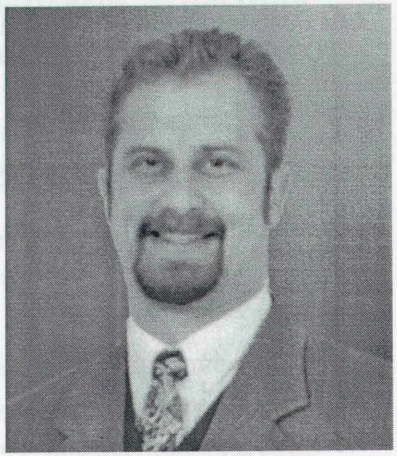

Marvin Nicholas Woroniuk, age 42 of Saskatoon passed away accidentally near Saskatoon on Saturday, May 24, 2003. He leaves behind his son, Nathan and daughter, Alexa and their mother Laura, all of Saskatoon; special friend, Holly Stasiuk and her children, Kyle and Dayna of Saskatoon; mother Mary Budzak (Woroniuk) and stepfather Nick Budzak of Saskatoon; brother, Simon of Prince Albert and his son Yaras of Marwayne, AB; sister Debbie (Mike) Provencher and their daughter Adrienne of Nanaimo BC; step-brother Ken (Jane Budzak) and their children Kaitlyn and Carter of Regina SK; and godchildren Ruslan Zipko and Nathan Dumanski and many aunts, uncles, cousins, relatives and friends. Marvin was predeceased by his father John Woroniuk in 1992; grandparents Sam and Caroline Wozniak, Alex and Wasylena Woroniuk; and his special uncles Toley and Oliver Wozniak.

Marvin was born December 20, 1960 at Melfort Union Hospital and moved with his family to Saskatoon in 1961. He attended Vincent Massey and Mount Royal schools. After high school he received his Gemology Certificate. Marvin worked in sales for Bulova and Vakers of London and was presently the manager of Heinrich's

Jewellers. Marvin was the president of the Canadian Association of Jewellers for a number of years. He was an avid member of the Ukrainian Orthodox Cathedral of Holy Trinity of Saskatoon. Marvin served as an altar boy in is adolescent years and he was a member of the cathedral choir until the time of his passing. He was an accomplished professional dancer with the Lucia Pavlychenko Dancing Ensemble of Saskatoon and taught Ukrainian dancing in several communities. He has been actively involved in the Ukrainian Orthodox Youth Choir "Lastiwka" for twenty years and was very proud of his accomplishments and heritage. Marvin's hobbies and loves included snowmobiling, curling, hunting, fishing, golfing and being with people. His friends and family will miss his sense of humor, his wit and his smile. Memorial donation in Marvin's name were directed to the Ukrainian Orthodox Cathedral of Holy Trinity or Lastiwka Ukrainian Orthodox Youth Choir.

The Prayer Service was held on Tuesday May 27th at 7:30 p.m. The Funeral Service was held on Wednesday May 28th at 10:00 a.m. Both services were held at the Ukrainian Orthodox Cathedral of Holy Trinity 919 20th Street West, Saskatoon SK. Officiating were Rev. Fr. Taras Makowsky, Very Rev. Bohdan Demczuk, Rev. Fr. Taras Udod, Rev. Fr. Taras Krochak, Rt. Rev. Fr. Maksym Olesiuk. Internment took place in Woodlawn Orthodox Cemetery.

A Forty Day Memorial Service was held on Tuesday, July 1, 2003 at Holy Trinity Orthodox Cathedral. Lastiwka Choir sang the Liturgy with the above mentioned clergy.

In memory of Marvin the family is donating $100.00 to the Promin press fund.

There are certain people who
touch the lives
Of those they know in a
very special way,
Knowing them brings us joy
and inspiration,
And when they're gone,
The memories of their warm,
Guiding presence stay with us.

May the longtime sun shine upon you
May the pure light within
Guide your way home.

Eternal be Thy Memory!
Вічна тобі пам'ять!

Родина

БЛ. ПАМ. ПЕТРО МАЄВСЬКИЙ

У 22-гу річницю упокоєння мого дорогого мужа **Петра Маєвського** кладу невянучий вінок на його могилу, а в незабутню його память складаю $35.00 на журнал Промінь.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого Петра у Царстві Небесному. Канадська земля нехай буде йому легкою, а пам'ять про нього між нами вічною.

Зіна Маєвська з синами

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

Autumn Recipes

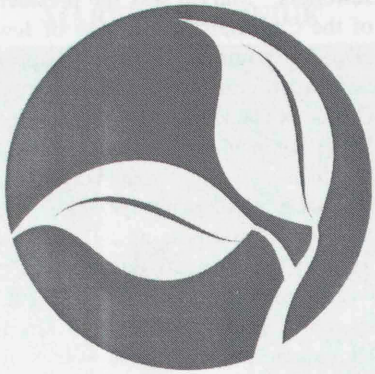

Warm Beet Salad with Roasted Garlic Dressing

Preparation time: 30 minutes
Makes 4 servings

1 pound green beans
1 16-ounce can sliced beets, drained
2 tbsp orange juice
2 tbsp olive oil
1 tbsp balsamic vinegar
2 tsp bottled roasted minced garlic
1/8 tsp salt
1/4 cup soft-style herbed cream cheese or 1/4 cup spreadable Brie
8 slices French bread, lightly toasted
Purchased mixed salad greens

In a large saucepan cook green beans, covered, in a small amount of lightly salted boiling water about 15 minutes or until almost tender. Add beets and cook for 2 to 3 minutes more or until beets are heated through. Drain and keep warm.

Meanwhile, for dressing, in a screw-top jar combine orange juice, oil, vinegar, garlic, and salt. Cover and shake well. Pour dressing over warm beans and beets. Spread cream cheese over French bread slices.

To serve, divide salad greens among 4 plates. Top with warm or room temperature beet mixture accompanied by French bread. If desired, sprinkle salads with coarsely ground pepper.

Note: In place of the homemade dressing, you can substitute a bottled garlic salad dressing or stir the bottled roasted minced garlic into a bottled Italian salad dressing.

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

PRESS FUND

The donations listed in this section include all those received from August 1 to August 31, 2003. The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of Promin.

$100.00
Sylvia Stasiuk, Surrey BC

$25.00
Helen Danko, Winmalee, Australia

$20.00
Mary Saranchuk, Winnipeg MB
Emelia Samcoe, Winnipeg MB
Drs. Peter Kondra and Marilyn Korzekwa, Stoney Creek ON
Iris Olinek, Edmonton AB

$10.00
Pauline Merko, Gilbert Plains MB
Claudia Mykytiuk, Toronto ON

SMITH MONUMENT COMPANY LTD.

ANDREW LATYSHKO
PRESIDENT

BUS: (416) 769-0674
FAX: (416) 769-5677
TOLL FREE: 1-888-836-7771

349 WESTON ROAD
TORONTO, ONTARIO M6N 3P7

A FAMILY BUSINESS SINCE 1919

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

The National Executive of the Ukrainian Women's Association of Canada 2001 - 2003 Winnipeg, Manitoba

First row, left to right:
Valentyna Mulyk-Lutzy - Recording Secretary, Olena Garrity - 4th Vice-president and Manitoba Provincial Executive president, Pauline Ignash - 2nd Vice-president and Multiculturalism Convener, Sonja Bejzyk - President, dobr. Jane Luchak - 1st Vice-president and Cultural/Educational Convener, Olga Kowalchuk - 3rd Vice-president, Halen Mayba - Treasurer and Ukrainian Schools Convener

Second row, left to right:
Mariya Kortchevich - Corresponding Secretary, Carole Romanyk - Cultural Arts Convener, Valentyna Noseworthy - Auditor, Marusia Foster - President Manitoba Branch Ukrainian Museum of Canada, UWAC, Margaret Pestrak - Auditor and Archives Convenor, Emily Bazylo - Auditor, Maria Zajcew - Publications Convener

Missing from photo:
Olena Hryn - Natalia Kobrynska Fund, Sylvia Pawlik - Health/Welfare Convener, Mary Maruschak - Nursery Schools Convener, Past President - Orysia Sushko, Honourary President - Kathy Sholter

UKRAINIAN ORTHODOX LIBRARY
OF ST JOHNS
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7
1-Dec-2003